

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVOCE

ŘÍJEN
2013

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Ovocnářská unie České republiky, Holovousy
Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Brno
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
Rynek owoców i warzyw, Polsko
Situačná a výhledová správa, VÚEPP Bratislava
WAPA, The World Apple and Pear Association, Belgie

Vydává Ministerstvo zemědělství
Odbor rostlinných komodit MZe

Autorka:
Bc. Irena Buchtová, MZe

Ředitelka odboru rostlinných komodit:
Ing. Eva Divišová, MZe

*Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz
ISBN 978-80-7434-116-8, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003
Tisk a distribuce: Reprotisk s.r.o., Šumperk, www.reprotisk.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OVOCE

ŘÍJEN
2013

OBSAH

Úvod	3
Zásahy státu a opatření EU u komodity ovoce	4
Světový trh.....	32
Produkce ovoce v ČR.....	37
Produkční ovocné sady v ČR	42
Integrovaná produkce ovoce v ČR.....	50
Školkařství v ČR	53
Zpracovatelský průmysl ovoce v ČR	54
Skladovací kapacity v ovocnářství ČR	57
Cenový vývoj ovoce v ČR.....	58
Spotřeba ovoce v ČR	61
Zahraniční obchod s ovocem v ČR.....	62
Přehled o užití ovoce mírného pásma v ČR.....	66
Přílohy	67
Příloha č. 1 - Zahraniční obchod ČR s čerstvým a zpracovaným ovocem	67
Příloha č. 2 - Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem	72
Příloha č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč).....	74
Příloha č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR.....	75

ÚVOD

Cílem této Situační a výhledové zprávy je informovat o situaci v sektoru ovoce, dále o změnách a základních pravidlech týkajících se společné organizace trhu EU u komodity ovoce.

Předkládaná zpráva navazuje na Situační a výhledovou zprávu z října 2012. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných informací k srpnu 2013, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou v roce 2013 pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na internetové adrese: <http://www.eagri.cz/>, navigace – zemědělství, rostlinné komodity, ovoce a zelenina, situační a výhledové zprávy.

SOUHRN

Celková produkce ovoce v ČR v roce 2012 dosáhla objemu 300,0 tis. t, což je sice o 9,5 % více v porovnání s velmi slabou sklizní ovoce v předchozím roce, avšak v porovnání s pětiletým průměrem se jedná o více než 15% pokles. Úroda ovoce byla v roce 2012 poškozena dvěma vlnami jarních mrazů. První zasáhla především nižší polohy v Čechách a na Moravě. Po dlouhodobém suchém počasí zasáhla naši republiku druhá vlna mrazů, která byla naprosto zničující zejména pro sady v nejteplejších lokalitách země, tj. na jižní Moravě, ale i na severozápadě Čech a v řadě dalších míst. Utrpěly prakticky všechny ovocné druhy, nejvíce však jabloně, slivoně a jahodník. V průběhu léta se ojediněle objevovalo krupobití, které lokálně poškodilo část úrody ovoce. Souhrnně tak lze konstatovat, že produkce ovoce v roce 2012 byla v některých oblastech Čech celkem dobrá, avšak s velkými regionálními rozdíly; sady v pěstitelských oblastech Moravy byly vesměs silně poškozené, přičemž tato poškození nebyla, s výjimkou některých lokalit na jižní Moravě, plošná, ale ohnisková.

Vzhledem k velmi chladnému předjaří roku 2013 byla půda déle zmrzlá a období pro jarní výsadbu pak bylo velmi krátké. Následné období bylo chladné a extrémně bohaté na dešťové srážky (zejména v severních a severovýchodních Čechách), což vedlo k dlouhodobému plnému nasycení půdního profilu vodou a negativně se projevilo na násadě plodů jak u peckovin, tak i u jaderovin. Na dlouhodobé zamokření kořenové zóny reagovaly ovocné stromy silným, v některých případech až totálním propadem násady plodů, a to zejména u třešní a raných odrůd višní. K velmi silnému a značně opožděnému propadu plodů docházelo v několika vlnách prakticky až do přelomu června a července. Tento jev byl u jaderovin ještě umocněn horším opylením. Většímu poškození unikla většina porostů meruněk, které díky ranému kvetení stihly odkvést ještě před nástupem chladného a deštivého počasí. Přesto po třech špatných ročních lze konstatovat, že i přes netypický průběh počasí roku 2013 se očekává sklizeň ovoce vyšší. Produkce ovoce v produkčních sadech je v roce 2013 odhadována v objemu 155,9 tis. t, což je téměř o 13 % více než se sklídilo v roce 2012. Největší nárůst produkce je očekáván u meruněk, slivoní, jablek a hrušek.

V roce 2013 dosahuje celková výměra ovocných sadů v ČR dle statistického šetření ČSÚ 22 687 ha, z toho 16 692 ha představují produkční plodné sady. Značně nepříznivým jevem je však skutečnost, že téměř polovina těchto sadů je přestárých, tzn. v poklesu plodnosti. Pozitivním se jeví mírný nárůst ploch sadů na začátku plodnosti, které dosahují 1,8 tis. ha a na celkové výměře produkčních sadů se podílí 10,1 %. Nevyhovující věkovou strukturu má nadále drobné ovoce stejně jako broskvoně, jabloně a meruňky, nejpříznivější mají švestky a slivoně, černý rybíz a hrušně. V období let 1995 – 2013 bylo v ČR nově vysazeno celkem 11 460 ha produkčních ovocných sadů, z toho s finanční podporou v rámci dotační politiky státu 9 309 ha.

V roce 2012 zůstaly ceny zemědělských výrobců (CZV) téměř na úrovni předchozího roku. V důsledku neúrody se meziročně zvýšila o pětinu cena meruněk, o 17 % cena broskví a nektarinek, po výrazném poklesu CZV v roce 2011 se cena švestek opět navýšila o 18 %. Naopak vzhledem ke zvýšení ceny červeného a bílého rybízu v roce 2011 jeho cena v roce 2012 poklesla o 9 %. Spotřebitelské ceny ovoce se v roce 2012 v průměru meziročně zvýšily o 6 %, a to zejména u broskví a nektarinek, stolních hroznů a konzumních jablek. V roce 2013 se ceny všech sledovaných druhů ovoce mírného pásma (kromě

jahod) pohybují výrazně nad úrovní cen stejného období roku 2012, přičemž nejvyšší nárůst vykazuje cena konzumních jablek.

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR v roce 2012 zaznamenal již druhým rokem pokles, a to téměř o 3 % v porovnání s předchozím rokem na 540,0 tis. t v hodnotě 1,4 mld. Kč. K nejvýraznějšímu poklesu došlo u dovozu banánů, pomerančů, hrušek, nektarinek a citrónů. Dodávky ovoce ze zemí EU se meziročně mírně zvýšily na 352,2 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely téměř 65 %. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko a Itálie, dále pak Německo, Slovensko a Polsko.

Vývoz ovoce včetně reexportu se v roce 2012 meziročně zvýšil o 53 % na objem 201,5 tis. t v celkové hodnotě 3,0 mld. Kč. Export ovoce do zemí EU vzrostl meziročně o 54 % na 200,7 tis. t, což představuje 99,6% podíl na celkovém objemu vyvezeného ovoce do ČR. Tento výrazný nárůst je způsoben historicky nejvyšším objemem vyvezených moštových jablek, který činil 101,1 tis. t. Mezi největší odběratele ovoce náleželo Německo a Rakousko, dále pak Slovensko, Polsko a Rumunsko. Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní, i když se od roku 2011 saldo zahraničního obchodu snižuje. V roce 2012 došlo meziročně k 20% poklesu salda z hlediska hmotnostního a necelému 1% snížení s hlediska finančního.

ZÁSAHY STÁTU A OPATŘENÍ EU U KOMODITY OVOCE

Do této kapitoly je zahrnuto:

1. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU
2. Vnější obchodní politika EU
3. Daňová politika
4. Dotační politika
5. Významné změny a právní předpisy od roku 2008 vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny
 - 5.1. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny
 - 5.2. Projekt „Ovoce do škol“
 - 5.3. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny
6. Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT
7. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce
8. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

I. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí ES, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém INTRASTAT (informace na www.czso.cz).

Systém Intrastat je povinný pro všechny členské státy EU, není však jednotný v oblasti sběru prvotních údajů (např. ve formě výkazu, v organizačním zabezpečení, v rozlišení obchodních transakcí, ve sběru některých údajů a způsobu jejich vykazování, ve výši prahů pro vykazování apod.). Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR může vzniknout jen osobám (právníkům i fyzickým) registrovaným nebo identifikovaným v ČR k DPH, tj. osobám, kterým finanční úřad přidělil DIČ. Zpravodajskými jednotkami se mohou stát i osoby, které jsou registrované k DPH současně v ČR i v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu, nebo i zahraniční osoby s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I. Místně příslušným celním úřadem pro odevzdávání výkazů pro Intrastat i pro registraci k elektronickému předávání těchto výkazů je pro tyto zpravodajské jednotky Celní úřad pro hlavní město Prahu, Washingtonova 11, Praha I.

Práh pro vykazování je limit hodnoty odeslaného nebo přijatého zboží a činí **8 mil. Kč** fakturované hodnoty **zboží odeslaného** do jiného členského státu EU i **přijaté** z jiné členské země EU. Dále je pro zpravodajskou jednotku **povinné uvádění údajů o vlastní hmotnosti zboží** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91, ve znění nařízení EP a ER (ES) č. 222/2009,
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92, ve znění pozdějších předpisů (NK (ES) č. 1915/2005, 91/2010 a 96/2010),
- c) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství,
- d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex),
- e) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů,
- f) Nařízení Komise (EU) č. 1106/2012, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009, o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi, pokud jde o aktualizaci klasifikace zemí a území,
- h) Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění,
- h) Směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

Základní právní předpisy České republiky související se zahraničním obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES, ve znění vyhlášky č. 563/2006 Sb., 393/2008 Sb. a 317/2010 Sb.,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky,
- Vyhláška č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech.

2. Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník. Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. TARIC (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87), elektronická podoba na adrese:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=cs&redirectionDate=20110215 nebo na adrese www.celnisprava.cz/cz/aplikace a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, mezi-regionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, tzn. se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Další významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je oblast Středomoří EUROMED (Maroko, Palestinská území, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko, Izrael, Sýrie).

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**ACP**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem, dále dohody s Čínou, Chile, Makedonií, Mexikem a Mongolskem.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Pro úplnost je třeba zmínit, že za stanovených podmínek je možné partnerům poskytnout **jednostranné (autonomní) preference**, obvykle v podobě snížení, resp. odstranění celních sazeb. EU této možnosti využívá ve vztahu vůči rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím podle Všeobecného systému preferencí zemím západního Balkánu, zemím Východního Partnerství, 20 zamořským zemím a územím, s nimiž mají Dánsko, Francie, Velká Británie a Nizozemsko zvláštní vztahy.

Druhy ovoce, na které se při dovozu ze třetích zemí do EU vztahují vstupní ceny – rok 2013

Pravidla pro uplatňování vstupní ceny pro ovoce a zeleninu jsou stanovena v nařízení Komise (ES) č. 543/2011, ve znění pozdějších předpisů

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0805 10 20	Pomeranče sladké čerstvé 1.1.-31.3. 1.4.-30.4. 1.5.-15.5. 16.5.-31.5. 1.12.-31.12.	35,4 35,4 35,4 35,4 35,4	16* 10,4* 4,8 3,2 16
0805 20 10 0805 20 30 0805 20 50 0805 20 70 0805 20 90	Mandarinky (včetně druhů tangerin a satsuma), klementinky, wilkingy apod. 1.1.- konec února, 1.11.-31.12. 1.1.- konec února, 1.11.-31.12. 1.1. - konec února 1.11.-31.12.	64,9 28,6 28,6 28,6	16 16 16* 16
0805 50 10	Citrony a limety čerstvé 1.1.-31.5. 1.6.-31.7. 1.8.-31.10. 1.11.-31.12.	46,2 55,8 55,8 46,2	6,4* 6,4* 6,4 6,4
0806 10 10	Hrozny stolní čerstvé 21.7.-31.10. 1.11.-20.11.	54,6 47,6	14,1* 11,5
0808 10 80	Jablka konzumní čerstvá 1.1.-31.3. 1.4.-30.6. 1.7.-31.7. 1.8.-31.12.	56,8 56,8 45,7 45,7	4 0 0 9

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0808 30 90	Hrušky konzumní čerstvé		
	1.1.-30.1.	51	8
	1.2.-31.3.	51	5
	1.4.-30.4.	51	0
	1.7.-15.7.	46,5	0
	16.7.-31.7.	46,5	5
	1.8.-31.10.	38,8	10,4*
	1.11.-31.12.	51,0	10,4*
0809 10 00	Meruňky čerstvé		
	1.6.-20.6.	107,1	20*
	21.6.-30.6.	87,3	20*
	1.7.-31.7.	77,1	20*
0809 21 00	Víšně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12
	1.6.-31.7.	125,4	12
	1.8.-10.8.	91,6	12
	Víšně pro průmyslové zpracování		
	21.5.-15.7.	50,7	12
	16.7.-10.8.	45,9	12
0809 29 00	Třešně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12*
	1.6.-15.6.	125,4	12*
	16.6.-15.7.	125,4	6*
	16.7.-31.7.	125,4	12
	1.8.-10.8.	91,6	12
0809 30 10 0809 30 90	Nektarinky, broskve čerstvé		
	11.6.-20.6.	88,3	17,6
	21.6.-31.7.	77,6	17,6
	1.8.-30.9.	60,0	17,6
0809 40 05	Švestky čerstvé		
	11.6.-30.6.	69,6	6,4
	1.7.-30.9.	69,6	12

Pramen: Nařízení Komise (EU) č. 927/2012, příloha 2

Poznámka: * celní kvóta WTO

Přehled celních kvót WTO při dovozu ovoce a ovocných výrobků do zemí EU

Kód KN	Popis	Výše kvóty	Celní sazba	Ostatní podmínky
0802 1190 0802 1290	Mandle	90 000 t	2 %	
0805 1020	Vysoce jakostní pomeranče	20 000 t	10 %	V období od 1.2. do 30.4.
0805 2090	Mandarinky ostatní (Minneolas)	15 000 t	2 %	V období od 1.2. do 30.4.
0805 5010	Citrony	10 000 t	6 %	V období od 15.1. do 14.6.
0806 1010	Vinné hrozny, čerstvé od 21.7.-31.10.	1 500 t	Valorické clo sníženo na 9 %	
0808 1080	Jablka čerstvá od 1.4.-31.7.	696 t	Valorické clo sníženo na 0 %	
0808 3090	Hrušky čerstvé od 1.8.-31.12.	1 000 t	Valorické clo sníženo na 5 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1.8.-31.5.	500 t	10 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1.6.-31.7.	2 500 t	Valorické clo sníženo na 10 %	
0809 2900	Třešně čerstvé od 21.5.-15.7.	800 t	Valorické clo sníženo na 4 %	
ex 2008 2011 -2008 8070	Konzervované ananasy, citrusové plo- dy, hrušky, meruňky, třešně, broskve a jahody	2 838 t	20 %	
ex 2009 1111 - 2009 9029	Ovocné šťávy	7 044 t	20 %	
2009 1199	Pomerančová šťáva koncentrova- ná, zmrazená, bez cukru s hodnotou Brix do 50, obsah nádoby 2 litry nebo méně, neobsahující šťávu z krvavých pomerančů	1 500 t	13 %	

Pramen: Nařízení Komise (EU) č. 927/2012, příloha 7

3. Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, jsou upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Od 1. 1. 2013 došlo ke zvýšení snížené sazby DPH ze 14 % na 15 % a základní sazba daně z 20 % na 21 %. Snížené sazby DPH (tj. 15 %) podléhá kapitola 08 celního sazebníku, tzn. jedlé ovoce a ořechy, slupky citrusových plodů, a kapitola 20, tzn. přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

Realizaci podpůrných programů v roce 2013 lze rozdělit do následujících skupin:

A) Národní podpory (STATE AID)

Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2013 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

• I. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele, vinných hroznů a školkařských výpěstků. Podmínkou je, že příjemce dotace bude s předmětem dotace podnikat min. 10 let.

Výše dotace: do 60 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2012

V roce 2012 bylo čerpáno celkem 8 480,1 tis. Kč (při sazbě 34 248 Kč/ha) na vybudování kapkové závlahy na 287,6 ha sadů.

• I.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů

I.R. – podpora restrukturalizace sadů v systému integrované produkce

Účelem této dotace je restrukturalizace ovocných sadů, resp. nezbytné zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce. **Předmětem dotace** je plocha nově vysázeného ovocného sadu osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad a obhospodařované podle Směrnice pro integrované systémy pěstování na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené v části D Zásad. **Subjektem** je podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě.

Žadatel musí doložit kromě jiných také potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci v SISPO. Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle Směrnice pro integrované systémy pěstování min. 10 let.

Výše dotace: a) sazba do 200 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 800 ks/ha,
b) sazba do 100 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,
c) sazba do 50 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

► ► Vyhodnocení dotačního programu I.R. – rok 2012

I.R.: 44 456,5 tis. Kč na výsadbu 226,5 ha ovocných sadů (sazba 196,2 tis. Kč/ha),
5 126,0 tis. Kč na výsadbu 53,8 ha ovocných sadů (sazba 95,3 tis. Kč/ha),
318,9 tis. Kč na výsadbu 11,5 ha (sazba 27,6 tis. Kč/ha).

• 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

- 3.b. – Podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu ovocných plodin, révy vinné a chmele se zaměřením na uchování zdravého genetického materiálu v zájmu udržení biologické rozmanitosti odrůd na území ČR:
- 3.c. – Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,
- 3.d. – Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin, do výše 80 % prokázaných vyjmenovaných nákladů dle části D Zásad.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2012

bylo vyplaceno na:

– DP 3.b. 3 045,7 tis. Kč, DP 3.c. 729,4 tis. Kč a DP 3.d. 3 543,8 tis. Kč.

• 9.A.b. – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

- 9.A.b.1) – Publikace doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Výše podpory je stanovena do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.
- 9.A.b.2) – Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.
- 9.A.b.3) – Pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Výše podpory: do výše 60 % prokázaných přímých nákladů, avšak max. do 50 tis. Kč na jedno školení či seminář.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2012

V rámci DP 9.A.b.1) bylo proplaceno 39,6 tis. Kč; na DP 9.A.b.2) bylo čerpáno 525,9 tis. Kč, na DP 9.A.b.3) bylo čerpáno 65,3 tis. Kč.

• 9. F. – Podpora poradenství v zemědělství

Účelem je konzultační a metodická pomoc zemědělským podnikům formou šíření informací o opatřeních Programu rozvoje venkova ČR a o aktuálních problémech při realizaci společné zemědělské politiky, transfer výsledků vědy a výzkumu do praxe.

- 9.F.i. – Odborné konzultace – podpora poradenství v zemědělství zaměřená na odborné konzultace formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 60 minut), které pomohou tazateli, tj. mikro, malým a středním podnikům, zodpovědět jednotlivý odborně zaměřený dotaz provozního charakteru.

Výše dotace: a) sazba do 250 000 Kč/žadatele (Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i., Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i., Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i., Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o., Česká zemědělská univerzita v Praze, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Mendelova univerzita v Brně),

b) sazba do 200 000 Kč/žadatele (Zelinařská unie Čech a Moravy, o.s., OSEVA PRO s.r.o.).

B) Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Investiční programy PGRLF Podpory podnikání jsou zaměřené zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivity, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů.

Podpora se poskytuje pouze na investice, které nejsou považovány za přijatelné výdaje v rámci Programu rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (aktuální informace <http://www.pgrlf.cz/>):

Pro rok 2013 byly vyhlášeny tyto programy:

Program Zemědělec

Cílem je vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů, kdy příjemce Podpory investuje zejména do strojního zařízení, vybavení či technologických celků, přičemž podporovaná investice musí sloužit ke snížení výrobních nákladů, modernizaci či zlepšení jakosti.

Program Podpora pojištění

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám a částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění. Předmětem podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat. Podpora bude poskytnuta pěstiteli, který splňuje všechny podmínky pro poskytnutí finanční podpory pojištění a který na své jméno sjednal smluvní pojištění plodin a uhradil pojistné ve výši min. 1 000 Kč za příslušný rok. Za plodiny se nepovažují lesní porosty a lesní školky. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění plodin pro případ:

- krupobití, požáru, vichřice, povodně nebo záplavy, sesuvu půdy, vyzimování, vymrznutí, jarního mrazu nebo mrazu.

Výše podpory:- až do 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro příslušný rok;

Pro účely poskytování podpory se speciálními plodinami se rozumí:

- trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel,
- ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandle, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny),
- jahody,
- okrasné rostliny vč. školek.
-

Program Podpora nákupu půdy

Cílem programu podpory je zpřístupnit pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělských prvovýrobců.

C) Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

Hlavním cílem jednotné platby na plochu zemědělské půdy (tzv. SAPS) je zabezpečit zemědělcům stabilní příjmy. Zemědělci se mohou rozhodnout, co chtějí produkovat, přičemž jim je zaručena stejná výše podpory nezávisle na tom, co produkují. Díky tomu se mohou lépe přizpůsobit poptávce na trhu zemědělských komodit. Konkrétní podmínky poskytnutí podpory upravuje nařízení vlády č. 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství.

Žádost o poskytnutí podpory SAPS je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti, a to do 15. května příslušného kalendářního roku. Jednou z podmínek pro poskytnutí podpory je dodržení minimální výměry, na kterou může být poskytnuta podpora, která činí v součtu všech půdních bloků/dílů půdních bloků (PB/DPB) v žádosti nejméně 1 ha zemědělské půdy. Dotčené PB/DPB musí být vedeny v Evidenci vy-

užití zemědělské půdy podle užitelských vztahů (tzv. LPIS). Zemědělská půda, na kterou je požadováno poskytnutí finanční podpory, musí být na žadatele vedena v LPIS nejméně od data podání žádosti do 31. srpna kalendářního roku, ve kterém žádá o podporu.

SAPS je poskytován ze zdrojů Evropské unie na hektar způsobilé a oprávněné zemědělské půdy. Za půdu způsobilou je považována ta, která se k 30. 6. 2003 nacházela v dobrém zemědělském stavu. Poskytnutí finanční podpory v rámci SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (tzv. GAEC) a od roku 2009 také dodržováním některých zákonných požadavků na hospodaření (tzv. SMR), které jsou společně s GAEC známy jako podmínky podmíněnosti (tzv. Cross-Compliance).

Vzhledem k tomu, že novým členským státům po svém vstupu do EU nebylo umožněno vyplácet přímé platby v plné výši, bylo v přístupových smlouvách stanoveno jejich postupné navyšování. Přehled základních ukazatelů SAPS v ČR je uveden v následující tabulce.

Srovnání obálky a sazeb SAPS v letech 2004 - 2012

Rok	Nařízení vlády	Úroveň plateb EU-15	Obálka SAPS (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2004	243/2004	25 %	198,940	56,41	32,45	1 830,40
2005	144/2005	30 %	249,296	71,42	29,55	2 110,70
2006	144/2005	35 %	310,457	88,89	28,32	2 517,80
2007	47/2007	40 %	355,384	101,40	27,53	2 791,50
2008	47/2007	50 %	437,762	124,16	24,66	3 072,20
2009	47/2007	60 %	517,895	147,43	25,16	3 710,00
2010	47/2007	70 %	581,177	165,07	24,60	4 060,80
2011	47/2007	80 %	667,365	189,32	24,75	4 686,50
2012	47/2007	90 %	755,659	214,28	25,14	5 387,30
2013	47/2007	100%	832,828	235,86	25,73	6 068,88

Pramen: MZe, odbor přímých plateb

Žadatelé mají možnost podat tzv. Jednotnou žádost (JŽ), od roku 2012 v elektronické podobě na webových stránkách SZIF prostřednictvím Portálu farmáře. Tento portál nabízí možnosti, které mají žadatelům o dotace především zjednodušit a zrychlit provádění některých úkonů spojených s Jednotnou žádostí (JŽ). Jedná se zejména o podání JŽ na SAPS, zvláštní podpory podle čl. 68, oddělené platby na cukr (SSP), oddělené platby na rajčata (STP), Top-Up, LFA, Natura 2000 a AEO, u nichž je žadateli umožněno využití elektronických předtisků žádostí pro následné podání.

D) Národní doplňkové platby k přímým podporám (TOP-UP)

Národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up) jsou poskytovány v souladu s nařízením vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství.

V rámci národních doplňkových plateb v roce 2012 byla podpora poskytována na následující dotační tituly: platba na chmel, platba na přežvýkavce (skot, ovce, kozy), platba na chov ovcí a na chov koz, platba na chov krav bez tržní produkce mléka, platba na brambory pro výrobu škrobu a platba na zemědělskou půdu.

S ohledem na pracovní dokument Evropské Komise (DS/2011/14/REV2), který Komise představila v závěru roku 2011, je od roku 2012 nově v nových členských státech aplikující tyto platby posuzována modulace (snížení), a to individuálně na farmu v závislosti na celkovém součtu přímých plateb (SAPS, zvláštní platba dle čl. 68 nařízení Rady (ES) č. 73/2009, oddělená platba na cukr a oddělená platba na rajčata) a národních doplňkových plateb.

V souladu s čl. 132(5) nové členské státy aplikující SAPS mohou poskytnout národní doplňkové platby omezené zvláštními sektorovými obálkami. V praxi to znamená, že jakmile je stanovena celková výše přímých plateb, na které má zemědělec nárok, národní doplňkové platby se sníží o procentní částky, které odpovídají modulaci v EU-15.

Na souhrn všech uvedených plateb je uplatněna modulace (snížení) u částek převyšujících 5 000 EUR, a to ve výši 10 % na celkovou výši podpor na úrovni farmy a dále pak ještě 4 % z Top-Up, pokud všechny platby na farmu přesáhnou 300 000 EUR. O vypočtené částky modulace se pro danou farmu snižuje platba Top-Up. Veškeré informace jsou uvedeny na <https://portal.mze.cz/ssl/web/mze/dotace/narodni-dotace/>

E) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova 2007-2013 (EAFRD)

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází z hlavních strategických priorit EU pro období 2007 - 2013, vyjádřených NR (ES) č. 1698/2005, ve znění pozdějších předpisů, s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. Dále navazuje na NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů, a na rozhodnutí Rady 2006/144/ES, o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova: programové období 2007 - 2013.

Programový dokument připravený MZe pro poskytování dotací na zemědělství a rozvoj venkova v letech 2007 – 2013 se nazývá Program rozvoje venkova (PRV). Dotace z PRV ČR jsou spolufinancovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a ze státního rozpočtu. Cílem PRV je rozvoj venkovského prostoru formou trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a potravinářství.

Základní legislativa EAFRD:

- NR (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD,
- NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky,
- Rozhodnutí Rady (ES) 2006/144/ES, o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova – programové období 2007 – 2013,
- Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, vydané MZe pod čj. 22197/2007-10000.

Osa I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Opatření osy I:

I.1.1 – Modernizace zemědělských podniků

(v tomto opatření je v rámci záměrů staveb a technologií pro rostlinnou výrobu možné v ovocnářství využít skladovací kapacity, skleníky, fóliovníky a další speciální pěstební plochy, nosné konstrukce trvalých kultur, hlavní závlahová zařízení, technologie na zpracování a využití zbytkové - odpadní - a cíleně pěstované biomasy pro vlastní potřeby podniku)

- **v roce 2008** bylo schváleno k proplacení celkem 55 žádostí ovocnářských i zelinářských podniků ve výši 120,3 mil. Kč,
- **v roce 2009** bylo schváleno k proplacení:
 - 54 žádostí na modernizaci zem. podniků ve výši 200,7 mil. Kč (ovoce a zelenina),
 - 64 žádostí na nosné konstrukce ve výši 111,3 mil. Kč (ovoce, chmel, réva),
 - 32 žádostí na skleníky, fóliovníky, kontejnerovny ve výši 84,0 mil. Kč,
- **v roce 2010** bylo schváleno k proplacení celkem 40 žádostí ovocnářských i zelinářských podniků na modernizaci skladovacích kapacit ve výši 137,0 mil. Kč,
- **v roce 2011** bylo schváleno k proplacení:
 - 10 žádostí na modernizaci zem. podniků ve výši 14,8 mil. Kč (ovoce a zelenina),
 - 3 žádosti na skleníky, fóliovníky, kontejnerovny ve výši 0,4 mil. Kč.
- **v roce 2012 a 2013** neproběhl žádný příjem žádostí a zároveň tedy nedošlo ke schválení žádných žádostí o dotace.

- I.1.2 – Investice do lesů
- I.1.3 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- I.1.4 – Pozemkové úpravy
- I.2.1 – Seskupení producentů
- I.3.1 – Další odborné vzdělávání a informační činnost
- I.3.2 – Zahájení činnosti mladých zemědělců
- I.3.3 – Předčasné ukončení zemědělské činnosti
- I.3.4 – Využívání poradenských služeb

Osa II - Zlepšování životního prostředí a krajiny

Podpory v ose II se zaměřují na zlepšování životního prostředí a krajiny s cílem vytvořit multifunkční zemědělské a lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině.

Osa směřuje zejména k uplatňování zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí ve venkovské krajině, k zastavení úbytku biodiverzity, k ochraně vody a půdy a ke zmírňování změn klimatu.

Opatření osy II:

- II.1.1 – Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
- II.1.2 – Platby v rámci oblastí Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES
- II.1.3 – **Agroenvironmentální opatření**

dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb., 112/2010 Sb., 282/2011 Sb., 61/2012 Sb., 263/2012 Sb., 448/2012 Sb., 298/2013 Sb.:

- **ekologické zemědělství**
 - a) - sazba 849 €/ha, jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7, které jsou obhospodařovány v režimu intenzivního ovocnářství a jsou tvořeny min. 200 ks ovocných stromů/ha nebo min. 800 ks ovocných keřů/ha,
 - **v roce 2008** byla vyplacena 100 pěstitelům pro 1 122 ha sadů částka 26,2 mil. Kč,
 - **v roce 2009** bylo proplaceno 221 žadatelům na 2 409 ha sadů celková částka 53,2 mil. Kč,
 - **v roce 2010** byla vyplacena 205 žadatelům na 1 952 ha sadů částka 43,5 mil. Kč,
 - **v roce 2011** byla vyplacena 234 žadatelům na 2 748,5 ha sadů ve výši 61,2 mil. Kč,
 - **v roce 2012** bylo vyplaceno pro 3 640 ha intenzivních sadů částka 76,5 mil. Kč.
 - b) - sazba 510 €/ha, jde-li o pěstování ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7 (tzv. extenzivní sady)
 - **v roce 2011** bylo proplaceno 312 žádostí na 1 928,6 ha sadů ve výši 25,8 mil. Kč,
 - **v roce 2012** bylo vyplaceno na 2 620 ha ostatních sadů 33,4 mil. Kč.
- **integrovaná produkce ovoce**
 - sazba 435 €/ha ovocného sadu
 - **v roce 2008** bylo vyplaceno 177 pěstitelům ovoce 74,5 mil. Kč na výměru 6 231 ha,
 - **v roce 2009** bylo vyplaceno 220 pěstitelům 77,1 mil. Kč na 6 772 ha sadů,
 - **v roce 2010** bylo vyplaceno 252 pěstitelům 91,5 mil. Kč na 7 855 ha sadů,
 - **v roce 2011** bylo vyplaceno 312 žádostí na 11 132 ha sadů ve výši 127,0 mil. Kč,
 - **v roce 2012** bylo vyplaceno 325 žádostí na 11 456,2 ha ve výši 124,9 mil. Kč.

Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa III směřuje ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Cílem podpor je vytvoření různorodých pracovních příležitostí a podmínek pro atraktivní život na venkově. Opatření nastavená v ose III (např. diverzifikace činností nezemědělské povahy, zakládání podniků a jejich rozvoje, cestovního ruchu, základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova, obnova a rozvoj vesnic) jsou investičního charakteru.

Osa IV - Leader

Průřezově doprovází opatření I. a II. osy specifická osa IV – Leader. Jejím cílem je iniciovat vytváření a rozvoj místních partnerství a podporovat využití vnitřního rozvojového potenciálu venkova. Metoda Leader umožňuje spojit cíle konkurenceschopnost, životní prostředí a kvalitu života a diverzifikaci hospodářství na venkově. Integrovaný přístup pomůže chránit a rozvíjet místní přírodní a kulturní dědictví, zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí, podporovat výrobu specialit, cestovní ruch, obnovitelné zdroje energie a investovat do nich. Metodu Leader uplatňují tzv. místní akční skupiny, které s využitím přirozeného vnitřního potenciálu mikroregionů pomáhají realizovat projekty k naplnění místní strategie.

Technická pomoc

Technická pomoc je potřebná na podporu aktivit nezbytných pro monitoring a hodnocení řízení a realizace PRV a pro zdokonalování opatření obsažených v tomto Programu. Jedná se zejména o práce spojené s vypracováním postupů a materiálů nezbytných pro proces administrativy od podání žádostí až po vyhodnocování jednotlivých opatření.

F) Národní program podpory potravin – KLASA

Od roku 2003 uděluje ministr zemědělství kvalitním domácím potravinářským a zemědělským výrobkům národní značku kvality KLASA. Toto prestižní ocenění spravuje Oddělení podpory značek Klasa a Regionální potravina SZIF.

Národní značka kvality KLASA slouží spotřebitelům a odběratelům k lepší orientaci při identifikaci výjimečně kvalitních produktů v porovnání s běžně dostupnými konkurenčními potravinami na trhu. Značka je propůjčována na tři roky a její vlastnictví může být po této lhůtě prodlouženo, ale také může být při zhoršení kvality či porušení podmínek pro její získání odebráno. Požadovanou kvalitu a složení výrobků mj. posuzuje a po jejím udělení kontroluje Státní zemědělská a potravinářská inspekce. Značka garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů, udržení si této důvěry, což je nezbytný předpoklad rozvoje potravinářství a zabezpečení konkurenceschopnosti v rámci trhů doma i v zahraničí.

Držiteli ocenění národní značkou KLASA k srpnu 2013 je celkem 1 164 produktů od 221 českých a moravských výrobců, z tohoto počtu získalo toto ocenění 73 produktů jak z čerstvého ovoce a zeleniny, tak i výrobků z nich.

Více informací o tom, jak získat značku KLASA, o pravidlech pro její udělování, grafický manuál značky KLASA včetně seznamu již oceněných výrobků lze nalézt na internetových stránkách www.eklasa.cz.

5. Významné změny a právní předpisy vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny od roku 2008

5.1. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem tohoto nařízení bylo zjednodušit regulační prostředí SZP vytvořením jednoho horizontálního právního rámce pro ustanovení o zemědělských trzích. Do tohoto nařízení byla začleněna pouze ustanovení odvětví ovoce a zeleniny, kterých se reformy politik netýkaly.

V současnosti se připravuje nařízení, které by mělo v plném rozsahu nahradit NR (ES) č. 1234/2007 s předpokládanou účinností od 1. 1. 2014. Nynější pravidla SOT by však měla být aplikována až do konce roku 2014. Konečná podoba SOT se odvine od probíhajících jednání na úrovni EP, EK a Rady ministrů.

Princip podpor u uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny činí **4,1 %** z hodnoty obchodované produkce OP s tím, že pro případ výdajů na krizi je možno toto procento navýšit na **4,6 %**. Je možné rovněž požádat o změnu poměru úhrady uznatelných nákladů na **60 % z EU a 40 % spolufinancování organizací producentů**. Finanční podpora je poskytována na uznatelné výdaje schváleného operačního programu jednotlivých organizací producentů. Výkonem správy, tj. schvalování a vyhodnocování operačních programů včetně přiznávání podpor, je pověřen SZIF.

Za účelem zvýšení zájmu jednotlivých producentů ke sdružování do organizací producentů byla zvýšena podpora na zakládání a činnost, tzv. seskupení producentů, o **100 %**. Podpora má paušální charakter, je odvislá od obrátu. Horní max. hranice je stanovena ve výši 100 tis. EUR. Délka poskytování podpor je max. 5 let, přičemž má degresivní charakter (10 %, 10 %, 8 %, 6 % a 4 % z obrátu organizace).

NR (ES) č. 1234/2007 ruší následující nařízení:

- (EHS) č. 449/69; (EHS) č. 1467/69; (EHS) č. 2511/69; (EHS) č. 2093/70; (EHS) č. 846/72; (EHS) č. 1252/73; (EHS) č. 155/74; (EHS) č. 1627/75; (EHS) č. 794/76; (EHS) č. 1180/77; (EHS) č. 10/81; (EHS) č. 40/81; (EHS) č. 3671/81; (EHS) č. 1603/83; (EHS) č. 790/89; (EHS) č. 3650/90; (EHS) č. 525/92; (EHS) č. 3438/92; (EHS) č. 3816/92; (EHS) č. 742/93; (EHS) č. 746/93; (ES) č. 399/94; (ES) č. 2241/2001; (ES) č. 545/2002;
- NR (ES) č. 2200/96 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou,
- NR (ES) č. 2201/96 o společné organizaci trhů s produkty zpracovanými z ovoce a zeleniny,
- NR (ES) č. 1182/2007 o stanovení zvláštních pravidel pro odvětví ovoce a zeleniny.
- ***zrušená nařízení však případně zůstanou v platnosti pro účely 203a NR (ES) č. 1234/2007, v platném znění.***

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, ve znění pozdějších předpisů.

NK (EU) č. 543/2011 ruší následující nařízení:

- (ES) 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR č. 2200/96, 2201/96 a 1182/2007, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Komise (EU) č. 302/2012, kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 543/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny.

Nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou (ruší NV č. 247/2004 Sb.), v návaznosti na přímo použitelné předpisy NR (ES) č. 1234/2007 a NK (EU) č. 543/2011, v platném znění.

K zajištění adaptace nařízení Komise (EU) č. 302/2012 bylo potřeba provést změny v nařízení vlády č. 318/2008 Sb., a to **nařízením vlády č. 309/2012 Sb.** s účinností od 1. 10. 2012.

Vzhledem k výrazným odlišnostem mezi jednotlivými členskými státy EU 27 musely jednotlivé státy vypracovat **Vnitrostátní strategii pro operační programy organizací producentů (VS)**. VS ČR obsahuje typy opatření, schválené NV č. 318/2008 Sb., které je možno zahrnout do operačního programu OP a které jsou uznatelné k proplácení v rámci podpor. Součástí VS je i **Vnitrostátní rámec pro environmentální opatření (VR)**. Jednotlivá opatření VR jsou rovněž schválena v NV č. 318/2008 Sb., v platném znění. Výběr alespoň dvou těchto opatření je nezbytnou povinností organizace producentů pro schválení jejího operačního programu.

Nařízení Rady (ES) č. 3/2008 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Komise (ES) č. 501/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 3/2008 (ve znění NK (ES) č. 1313/2008 a 1085/2011).

Nařízení vlády č. 95/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování oddělené platby za rajčata určená ke zpracování, ve znění NV č. 83/2009 Sb. a 480/2009 Sb., (v návaznosti na přímo použitelný předpis NR (ES) č. 1782/2003, o společných pravidlech pro režimy přímých podpor, v platném znění).

Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování zboží z trhu, poskytování podpor

Nařízení Komise (EU) č. 543/2011 (302/2012)
Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007
Nařízení vlády ČR č. 318/2008 Sb. (215/2010 Sb., 309/2012 Sb.)

Licence pro ovoce a zeleninu

Nařízení Komise (ES) č. 376/2008
Nařízení Komise (EU) č. 543/2011
Nařízení Komise (ES) č. 341/2007
Nařízení Komise (ES) č. 1979/2005
Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007

Kontrolní systém jakosti ovoce a zeleniny

Nařízení Komise (ES) č. 408/2003
Nařízení Komise (EU) č. 543/2011
Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008
Nařízení Komise (EU) č. 1333/2011 (banány)

Sektor zpracovaného ovoce a zeleniny:

Nařízení vlády ČR č. 95/2008 Sb.

5.2. Projekt „Ovoce do škol“ (School Fruit Scheme)

Projekt „Ovoce do škol“ vychází z hlavních záměrů stanovených ES pro sektor ovoce a zeleniny. Základním cílem projektu je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyky ve výživě dětí, bojovat proti dětské obezitě a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. Současně se předpokládají pozitivní dopady do sektoru zemědělství a posílení ekonomicky citlivého sektoru ovoce a zeleniny, který dlouhodobě čelí nepříznivému vývoji v této oblasti.

Úspěšné řešení projektu je postaveno na širokém partnerství mezi vzdělávacím úsekem, zdravotnictvím a zemědělstvím za účasti soukromého, veřejného a občanského sektoru. Česká republika stanovila jako cílovou skupinu žáky 1. - 5. ročníků základních škol, u nichž se předpokládá nejvyšší efektivita při realizaci cílů celého projektu.

Celková podpora ze zdrojů EU a ČR vynaložená k financování produktů dodávaných v rámci projektu „Ovoce do škol“ činila:

- **ve školním roce 2009/2010** celkem 72 689 962 Kč (částka 53 063 672 Kč je 73% podíl z EU a částka 19 626 290 Kč je 27% podíl z ČR). Projektu se účastnilo 2 883 škol s počtem 323 431 žáků 1. – 5. ročníků základních škol, zapojených do režimu „Ovoce do škol“. Celkový roční limit na jednoho žáka pro školní rok 2009/2010 byl stanoven ve výši 224,75 Kč. Z cílové skupiny 454 532 dětí se jedná o 71,1 %,
- **ve školním roce 2010/2011** celkem 88 886 000 Kč, projektu se zúčastnilo 3 141 škol s počtem 370 016 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka pro školní rok 2010/2011 byl stanoven ve výši 240 Kč. Z cílové skupiny se jedná o 81,4 % dětí,

- **ve školním roce 2011/2012** celkem 90 732 292 Kč, projektu se zúčastnilo 3 243 škol s počtem 387 176 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka byl stanoven ve výši 234 Kč. Z cílové skupiny dětí se jedná o 85,1 %,
- **ve školním roce 2012/2013** celkem 139 028 645 Kč, projektu se zúčastnilo 3 364 škol s počtem 416 670 žáků, celkový roční limit na jednoho žáka byl stanoven ve výši 333 Kč. Z cílové skupiny dětí se jedná o 91,6 %.

ČR čerpala prostředky na projekt s 95,7% úspěšností ve školním roce 2009/2010, s 99,1% úspěšností ve školním roce 2010/2011 a s 98,6% úspěšností ve školním roce 2011/2012.

Ve školním roce 2010/2011 došlo oproti školnímu roku 2009/2010 ke zvýšení počtu škol v projektu o 262 (tj. 9 %) a ke zvýšení počtu dětí v projektu o 46 810 (tj. 14,4 %). ve školním roce 2011/2012 v porovnání s předchozím školním rokem se zvýšil počet škol v projektu o 100 (tj. o 3,1 %) a počet dětí o 16 935 (tj. o 4,5 %). ve školním roce 2012/2013 v porovnání s předchozím školním rokem se zvýšil počet škol v projektu o 121 (tj. o 3,7 %) a počet dětí o 29 494 (tj. o 7,6 %).

Žáci dostávali v souladu s Vnitrostátní strategií ČR a s přihlédnutím k Výživovým doporučením Ministerstva zdravotnictví pro obyvatele ČR zvláště produkty mírného pásma. Byla snaha dodávat zejména domácí druhy ovoce, zeleniny a 100% ovocné a zeleninové šťávy. Případné zahrnutí exotického ovoce bylo z důvodu nedostatku produktů mírného pásma vzhledem k dodávkovému období únor – červen. Nutnost doplňovat sortiment ovoce exotickými druhy bylo považováno za zpestření a rozšíření znalostí v rámci vzdělávacího obsahu zejména v návaznosti na přírodovědná a zeměpisná témata na prvním stupni základní školy.

Nařízení vlády č. 478/2009, o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních.

Nařízení Komise (ES) č. 288/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR 1234/2007, pokud jde o podporu ES na poskytování ovoce a zeleniny a výrobků z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních v rámci projektu „Ovoce do škol“, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů.

5.3. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny na vnitřním trhu ve všech stádiích obchodování, při dovozu nebo vývozu, ale i např. produkty určené ke zpracování, prošla v několika posledních letech legislativními změnami, které byly nezbytné pro zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace. Cílem je dosažení udržitelné produkce konkurenceschopné na vnitřním i vnějším trhu, snížení výkyvů v příjmech producentů v důsledku krizí na trhu, zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny ve Společenství a pokračování ve snahách odvětví o zachování a ochranu životního prostředí.

Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008, kterým se s ohledem na obchodní normy mění NK (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zelenin, ve znění pozdějších předpisů.

Toto nařízení vstoupilo v platnost od 1. 7. 2009 a přineslo následující nejdůležitější změny:

a) Zrušení některých obchodních norem

Došlo ke zrušení celkem 26 norem, v platnosti zůstává pouze 10 obchodních norem. Obchodní normy platí pro obchodování mezi členskými státy EU, dále pro dovoz ze třetích zemí a vývoz do třetích zemí. V případě absence obchodní normy EU je možno použít ČSN, avšak pouze pro produkty země původu ČR.

Obchodní normy platné i po 1. 7. 2009 (dle NK (ES) č. 1221/2008) pro:

jablka; hrušky; kiwi; broskve a nektarinky; saláty a endivii kadeřavou letní a endivii zimní; citrusové plody; jahody, papriku zeleninovou; rajčata; stolní hrozny révy vinné.

b) Vznik nové obchodní normy tzv. „Všeobecné obchodní normy“

Všeobecná obchodní norma byla zavedena pro hodnocení podmínek jakosti pro každý produkt, pro který neexistuje obchodní norma Společenství. Tato norma zahrnuje minimální požadavky na jakost,

minimální požadavky na zralost, odchylky a označování země původu produktu (např. minimální požadavky na zralost jsou velmi všeobecné, odchylky jsou jednotně 10 % a označování tvoří pouze označení produktu země původu).

c) Další změny

Zahrnují např. změnu hmotnosti maloobchodního balení čerstvého ovoce a zeleniny obsahující směs různých druhů z 3 na 5 kg a změnu označování, kdy země původu jsou nahrazeny dle potřeby jedním z následujících označení:

- směs ovoce a zeleniny ES,
- směs ovoce a zeleniny nepocházející z ES,
- směs ovoce a zeleniny pocházející z ES i mimo ES.

6. Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT

Výkonným orgánem pro opatření v rámci SOT pro sektor ovoce a zeleniny v ČR je SZIF. Provádí veškeré úkony a činnosti stanové zákonem č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále pak v NR (ES) č. 1234/2007, NK (EU) č. 543/2011 a NV č. 318/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o úkony spojené s oběhem finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů s institucemi EU, včetně vydávání vývozních a dovozních licencí. Informace lze získat na webových stránkách: <http://www.szif.cz>

a) Registrace předběžně uznaných seskupení producentů, organizací producentů a sdružení organizací producentů; poskytování finančních podpor pro pěstitele ovoce a zeleniny

Finanční prostředky může SZIF vyplácet pouze registrovaným (uznaným) organizacím producentů (OP) nebo sdružením organizací producentů (SOP), které byly uznány na základě žádosti o uznání, uznaným seskupením producentů (SP). OP/SOP/SP ovoce a zeleniny musí být registrované nebo předběžně registrované na základě NR (ES) č. 1234/2007, NK (EU) č. 543/2011 a NV č. 318/2008 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů, a dále fungovat v souladu s těmito nařízeními.

Do roku 2008 se administrace SOT pro sektor ovoce a zeleniny prováděla na základě NR (ES) č. 2200/96, NK (ES) č. 1432/2003 a NV č. 247/2004 Sb. Osoby uznané nebo předběžně uznané a řízení o uznání nebo o předběžném uznání, zahájená podle NV č. 247/2004 Sb., se považují za uznané nebo předběžně uznané podle NR (ES) č. 1234/2007 a NK (EU) č. 1580/2007, NK (EU) č. 543/2011 a NV č. 318/2008 Sb., v platných zněních.

Finanční podpora je poskytována registrovaným OP na schválený operační program, který je strukturovaný na 3 až 5 let. Zahrnuje opatření vedoucí ke koncentraci nabídky, zlepšení jakosti a obchodní hodnoty produktů, propagace, zajištění plánování produkce atd. Podpora je omezena stropem 4,1 % (4,6 %) obchodované produkce organizace producentů za referenční období a dále je poskytována ve výši 50 % (60 %) nákladů na provádění opatření operačního programu z rozpočtu EU. Organizace producentů mohou žádat o poskytnutí podpory na základě realizovaných výdajů ve čtvrtletních, pololetních nebo ročních obdobích.

- **V roce 2006** byly v ČR čtyři registrované organizace producentů (OP) s operačním programem, a to:
CZ FRUIT, odbytové družstvo, Praha; JIHOFRUKT, družstvo, Velké Bílovice; Odbytové družstvo LI-TOZEL, Bohušovice n. Ohří; Jihomoravská zelenina, družstvo, Velké Bílovice,
a čtyři předběžně registrované skupiny producentů (SP) s plánem k dosažení uznání:
EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; ZN FRUIT, družstvo, Hodonice, Družstvo producentů rajčat, Podivín; Východočeská zelenina – družstvo producentů zeleniny, Synkov-Slemeno.
- **V roce 2007** se rozšířil počet registrovaných OP na pět, kdy podmínky registrace splnilo Odby-

tové družstvo EKO-ODBYT, Slaný, a sedm předběžně registrovaných SP (nově registrovány Odbytové družstvo Polabí, Přerov n/Labem; OZC Jizera, Předměřice n/Jizerou; Družstvo BRAMKO CZ, Semice).

- **V roce 2008** podmínky pro řádné uznání za OP nově splnily tři předběžně uznané SP (Družstvo producentů rajčat, Podivín; EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; Družstvo BRAMKO CZ, Semice). Jedné organizaci producentů (EKO-ODBYT, Slaný) byla odňata registrace pro neplnění podmínek (požádala si však znovu o registraci, která jí byla udělena) takže ke konci roku počet řádně uznaných OP činil 8.

Družstvo ZN FRUIT, Hodonice zaniklo a spojilo se s OP Jihomoravská zelenina, Velké Bílovice. Předběžně uznané jako SP bylo Odbytové Družstvo Ovoce Český ráj, Praha, Odbytové družstvo Berry, Břežany, M.O.Z. družstvo pěstitelů, Sedlnice a Bohemia Apple, družstvo, Tuchoraz, Český Brod, což znamená celkem 7 předběžně uznaných SP.

- **V roce 2009** bylo SP Východočeská zelenina, družstvo producentů zeleniny uznáno jako OP, počet registrovaných OP tedy stoupl na 9. Nově registrované bylo SP Zeltr, odbytové družstvo, Troubky, člen koncernu Zeltr, Nature Fruit, družstvo, Choustníkovo Hradiště a G's Pěstitel, odbytové družstvo, Stratov, Lysá nad Labem – ke konci roku 2009 bylo tedy v ČR 9 předběžně uznaných SP.
- **V roce 2010** bylo SP Odbytové družstvo Polabí uznáno jako OP. Počet předběžně uznaných SP se tak snížil na 8 a počet uznaných OP stoupl na 10.
- **V roce 2011** se počet SP zvýšil na 9 přihlášením ZP Otice, počet uznaných OP činil 10.
- **V roce 2012** byly jako OP uznány družstvo OZC Jizera, odbytové družstvo ovoce Český ráj, odbytové družstvo Berry a M.O.Z. družstvo pěstitelů, čímž se ke konci roku 2012 zvýšil počet uznaných OP na celkových 14. Přihlášením dalšího družstva Suchá Loz činil počet předběžně uznaných SP 6.
- **K 31. 7. 2013** činil počet uznaných OP 14 a počet předběžně uznaných SP 6.

Finanční podpora pro OP a SP ovoce (tj. od 1. 1. – 31. 12. daného roku)

Ukazatel	2008	2009*	2010*	2011*	2012*	2013* (k 31.7.)
Finanční podpora pro OP	18 502 795 Kč	22 758 922 Kč	35 903 838 Kč	48 955 552 Kč	45 483 324 Kč	36 228 460 Kč
Finanční podpora předběžně uznaným SP ¹⁾	1 843 201 Kč	6 673 616 Kč	16 037 207 Kč	16 940 000 Kč	13 660 374 Kč	8 044 224 Kč

Poznámka: *součet podpor pro OP a SP pěstujících ovoce a zeleninu

Pozn.: 1) Podpora je stanovena na základě objemu obchodované produkce určitou procentní sazbou, žádat je možno o semestrální nebo roční platbu v intervalu od data uznání. na podpoře se podílí 25 % členský stát, 75 % jde ze zdrojů EU.

b) Vydávání licencí pro čerstvé ovoce a zeleninu

Při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí není většinou zapotřebí dovozní licence. Vývoz čerstvého ovoce a zeleniny podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci.

Dovoz čerstvých jablek (KN 0808 1080) ze třetích zemí do EU již nepodléhá povinnosti předložení dovozní licence, s platností od 1. 9. 2011 byla tato povinnost zrušena prováděcím NK (EU) č 543/2011.

- **v roce 2008** bylo vydáno 5 licencí na dovoz jablek v celkovém množství 197,5 t,
- **v roce 2009 a 2010** nebyly vydány žádné licence na dovoz jablek,
- **v období od 1. 1. 2011 do 31. 8. 2011** byly vydány 2 licence na dovoz jablek v celkovém množství 19,7 t.

Dovoz čerstvých banánů ze třetích zemí do EU již nepodléhá povinnosti předložení dovozní licence - vydávání licencí se řídilo NR (ES) č. 2014/2005, ve znění NK (ES) č. 566/2006

a 239/2007, a dále NK (ES) č. 376/2008 a 514/2008. Licence se vydávaly pouze do 31. 12. 2011.

- **v roce 2008** bylo vydáno 55 licencí na dovoz banánů (KN 0803 0019) na celkové množství 12 327,5 t.
- **v roce 2009** bylo vydáno 9 licencí na dovoz 2 414 t banánů,
- **v roce 2010** byla vydána 1 licence na dovoz 78,4 t banánů,
- **v roce 2011** byly vydány 3 licence na dovoz 263,7 t banánů.

c) Poskytování finanční podpory na ovoce a zeleninu určené ke zpracování

Podpory v odvětví zpracovaného ovoce a zeleniny byly určeny producentům EU, kteří dodávali rajčata, broskve nebo hrušky ke zpracování dle NR (ES) č. 2201/96 ve znění pozdějších předpisů. Jednou z podmínek pro získání podpory bylo členství v registrované OP, prostřednictvím které se uskutečňovaly veškeré obchodní a finanční transakce. OP musely uzavřít smlouvu o zpracování s rovněž registrovaným zpracovatelem.

Od roku 2008 na základě nařízení vlády č. 95/2008 Sb. přešla tato platba do režimu oddělené platby za rajčata určená ke zpracování.

d) Vydávání licencí pro výrobky ze zpracovaného ovoce

Při dovozu zpracovaného ovoce ze třetích zemí není zapotřebí dovozní licence. Vývoz podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci (licence se předkládá celnímu orgánu při proclení).

7. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce

Následující přehled právních předpisů zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity ovoce:

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

– prováděcí předpisy:

- 278/2010 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 381/2007 Sb., o stanovení max. limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách,
- 45/2010 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby, ve znění pozdějších předpisů (ruší vyhl. č. 196/2002 Sb., 161/2004 Sb.),
- 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění vyhl. č. 352/2009 Sb.,
- 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhl. č. 130/2010 Sb., 122/2011 Sb.,
- 211/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 210/2004 Sb., o podmínkách a požadavcích na provozní a osobní hygienu při výrobě potravin a jejich uvádění do oběhu s výjimkou prodeje, kromě potravin živočišného původu,
- 127/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodáváných potravin,
- 366/2005 Sb., o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny,
- 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění vyhl. č. 368/2005 Sb., 497/2005 Sb., 101/2007, 127/2008 Sb., 117/2011 Sb.,
- 450/2004 Sb., o označování výživové hodnoty potravin, ve znění vyhl. č. 330/2009 Sb.,
- 320/2004 Sb., kterou se mění vyhl. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování SZPI,
- 289/2004 Sb., kterou se mění vyhl. č. 335/1997 Sb., pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína apod.,

- 211/2004 Sb., metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků (změny vyhl. č. 459/2005 Sb., 238/2005 Sb., 611/2004 Sb.),
- 133/2004 Sb., o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozáření na obalu,
- 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, ve znění vyhl. č. 402/2006 Sb., 473/2006 Sb., 157/2008 Sb., 35/2012 Sb.,
- 157/2003 Sb., o stanovení požadavků pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění vyhl. č. 650/2004 Sb., 291/2010 Sb.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

– prováděcí předpisy:

- 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, ve znění NV č. 369/2010 Sb., 264/2012 Sb., 448/2012 Sb.,
- 478/2009 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních,
- 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků,
- 83/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor PRV, a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění NV č. 480/2009 Sb.,
- 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, účinnost od 1. 9. 2008, ve znění NV č. 215/2010 Sb. a 309/2012 Sb.,
- 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb přímým podporám, ve znění NV č. 480/2009 Sb., 86/2010 Sb., 107/2012 Sb., 332/2012 Sb.,
- 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb., 112/2010 Sb., 369/2010 Sb., 282/2011 Sb., 61/2012 Sb., 263/2012 Sb., 448/2012 Sb.,
- 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění NV č. 113/2008 Sb., 83/2009 Sb., 111/2010 Sb., 369/2010 Sb., 372/2010 Sb.,
- 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků, pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění NV č. 83/2009 Sb., 480/2009 Sb., 369/2010 Sb.,
- 257/2006 Sb., kterým se mění NV č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, ve znění NV č. 99/2005 Sb.,
- 88/2006 Sb., o způsobu a rozsahu vyžadování údajů o ovocných sadech obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství,
- 82/2006 Sb., o stanovení dalších údajů evidovaných u půdního bloku nebo u dílu půdního bloku v evidenci využití zemědělské půdy, ve znění NV č. 336/2009 Sb.,
- 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti u zemědělského podnikatele, ve znění NV č. 512/2006 Sb., 96/2008 Sb.
- 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb., 81/2007 Sb., 99/2008 Sb.),

- 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění NV č. 121/2005 Sb., 510/2005 Sb.,
- 159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výroby,
- 505/2000 Sb., o stanovení podpůrných programů k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, ve znění NV č. 500/2001 Sb. a 203/2004 Sb.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, ve znění vyhl. č. 80/2012 Sb.,

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů (ve znění zák. č. 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 85/2012 Sb.),

- prováděcí předpisy:
295/2011 Sb., o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění,
17/2009 Sb., o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin (ruší vyhl. č. 327/2004 Sb. a 33/2012 Sb.),
207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhl. č. 384/2011 Sb. (ruší vyhl. 334/2004 Sb. a 147/2009 Sb.),
206/2012 Sb., o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (ruší vyhl. č. 333/2004 Sb.),
205/2012 Sb., o obecných zásadách integrované ochrany rostlin (účinnost od 1. 1. 2014),
204/2012 Sb., o technických požadavcích pro pověření referenční laboratoře,
32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhl. č. 326/2012 Sb.,
215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhl. č. 159/2009 Sb. a 76/2010 Sb., (ruší vyhl. č. 662/2004 Sb., 330/2004 Sb., 247/2005 Sb., 244/2006 Sb. a 493/2006 Sb.),
328/2004 Sb., o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobu zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech SZIF, ve znění vyhl. č. 380/2011 Sb. a 328/2012 Sb.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění zákonů č. 147/2002 Sb., 149/2002 Sb., 219/2003 Sb., 554/2005 Sb., 377/2005 Sb., 184/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 178/2006 Sb. a 299/2007 Sb., 96/2009 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 300/2009 Sb., 331/2010 Sb., 54/2012 Sb.,

- prováděcí předpisy:
129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu (ruší vyhl. č. 369/2009, 298/2012 Sb., 168/2011 Sb.),

- 61/2011 Sb., o stanovení požadavků na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby, (ruší vyhl. č. 206/2004 Sb., 581/2006 Sb.),
- 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin,
- 332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu (ruší vyhl. č. 147/2004 Sb.),
- 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění vyhl. č. 125/2007 Sb., 320/2007 Sb., 11/2009 Sb., 446/2009 Sb., 389/2010 Sb., 404/2011 Sb., 290/2012 Sb.,

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,

- prováděcí předpisy:

124/2006 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 95/2006 Sb., o stanovení seznamu odpadů, na které se vztahuje postup podle § 55 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb.,

383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (změna vyhl. č. 41/2005 Sb., 294/2005 Sb., 341/2008 Sb., 351/2008 Sb., 478/2008 Sb., 61/2010 Sb., 170/2010 Sb., 93/2013 Sb.),

382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě (změna vyhl. č. 504/2004 Sb.),

381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů (změna vyhl. č. 503/2004 Sb. a 168/2007 Sb., 374/2008 Sb.),

376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů (změna vyhl. č. 502/2004 Sb.).

Zákon č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů,

- prováděcí předpisy:

257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě,

474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva ve znění vyhl. č. 401/2004 Sb., 209/2005, 271/2009 Sb.,

274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhl. č. 399/2004 Sb., 476/2000 Sb., 473/2002 Sb., 91/2007 Sb., 353/2009 Sb.,

275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění vyhl. č. 477/2000 Sb., 400/2004 Sb.,

273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv ve znění vyhl. č. 475/2000 Sb.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence,

116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (ruší zákon č. 86/2002 Sb. a jeho prováděcí předpisy),

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění zák. č. 123/1998 Sb., 100/2001 Sb.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 521/2002 Sb., 437/2004 Sb., 695/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 25/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.,

69/2013 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití.

Některé další související předpisy právního řádu ČR:

Vyhláška č. 412/2008 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhl. č. 427/2009 Sb., 340/2010 Sb. a 358/2011 Sb., 412/2012 Sb.,

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 130/2008 Sb., ve znění NV č. 288/2010 Sb.

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 296/2007 Sb., 188/2011 Sb., 350/2012 Sb.,

– prováděcí předpisy:

3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb. (změna vyhl. č. 456/2008 Sb., 460/2009 Sb., 364/2010 Sb., 387/2011 Sb., 450/2012 Sb.).

8. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

a) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v roce 2012

K hodnocení jakosti čerstvého ovoce se používají zejména zákony č. 110/1997 Sb. a 146/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a dále nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 852/2004 a 178/2002 a rovněž nařízení Komise (EU) č. 543/2011, v platném znění.

V roce 2012 provedli inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) u 188 kontrolovaných osob celkem 590 kontrol zaměřených na jakost a označování čerstvého ovoce. V rámci těchto kontrol bylo v tržní síti zkontrolováno 973 šarží čerstvého ovoce, což je o 17 % méně než v předchozím roce, z nichž u 289 vzorků nebyly dodrženy minimální požadavky na jakost nebo byly zjištěny nedostatky v označování. Z celkového počtu odebraných vzorků čerstvého ovoce pocházelo 792 vzorků z dovozu (zahrnuje jak státy EU, tak i třetí země). Největší podíl nevyhovujících vzorků dle země jejich původu představovaly vzorky původem ze států EU (47,6 %), dále ze třetích zemí (21,8 %) a z ČR (18,6 %), podíl nevyhovujících vzorků s nedeklarovaným původem byl 12,0 %.

Nejvíce nedostatků bylo, stejně jako v předchozím roce, zjištěno u bobulového ovoce (zejména u stolních hroznů a jahod), dále u citrusového ovoce (mandarinky, pomeranče, citrony) a u skupiny tropického ovoce (zejména u ananasu a banánů). Kontroly byly prováděny především v maloobchodě (74,7 % odebraných vzorků) a ve velkoobchodech (19,3 %). Tomu odpovídal i počet vzorků čerstvého ovoce nesplňující požadavky na jakost či označování, kdy téměř většina nevyhovujících vzorků byla zjištěna v maloobchodě.

Nejčastějším důvodem nevyhovujícího stavu hodnoceného čerstvého ovoce bylo nedodržení minimálních požadavků na jakost, vyplývající z NK č. 543/2011, kdy se na plodech vyskytovala hniloba, která zasahovala i do dužniny plodu. Dále byly zjišťovány plody napadené plísní, plody vykazující hluboké otlaky zasahující do dužniny. V případě nedostatečného označení chyběl zejména údaj s uvedením země původu, dále údaj s názvem odrůdy a třídy jakosti. Poměrně častým nedostatkem bylo i odlišné označení země původu na obale produktu a na informační tabuli pro spotřebitele umístěné nad tímto produktem.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v roce 2012 dle místa kontroly

Skupina komodit	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	47	0,0	202	34,7	57	0,0	0	-	306	22,9
Peckové	3	0,0	90	30,0	38	2,6	0	-	131	21,4
Bobulové	3	0,0	182	45,6	21	0,0	0	-	206	40,3
Citrusové	0	-	135	42,2	41	7,3	1	0,0	177	33,9
Tropické	2	0,0	113	41,6	31	0,0	2	0,0	148	31,8
Subtropické	0	-	5	20,0	0	-	0	-	5	20,0
CELKEM	55	0,0	727	39,3	188	2,1	3	0,0	973	29,7
Původ zboží ČR	50	0,0	109	24,8	22	0,0	0	-	181	14,9
Třetí země	2	0,0	163	44,2	47	0,0	0	-	212	34,0
EU mimo ČR	2	0,0	339	33,0	119	3,4	3	0,0	463	25,1
Neuveden	1	0,0	116	63,8	0	-	0	-	117	63,2

Pramen: SZPI

Přítomnost cizorodých látek, a to především reziduí pesticidů, chemických prvků (dle **NK (ES) č. 1881/2006**, v platném znění, maximální limity reziduí stanovuje nařízení Evropského parlamentu a Rady **č. 396/2005, ve znění NK č. 149/2008**) byla ověřena u celkem 337 vzorků čerstvého ovoce. U žádného z analyzovaných vzorků nebylo zaznamenáno překročení hygienického limitu.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2012

Skupina komodit	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	39	0,0	49	12,2	89	0,0	196	23,5	139	19,4
Peckové	4	0,0	27	3,7	63	0,0	60	30,0	33	27,3
Bobulové	6	16,7	30	33,3	60	0,0	136	57,4	58	19,0
Citrusové	9	22,2	43	23,3	59	0,0	105	37,1	66	31,8
Tropické	7	42,9	22	22,7	65	0,0	78	44,9	45	28,9
Subtropické	1	100,0	2	0,0	1	0,0	3	0,0	3	33,3
Celkem	66	10,6	173	18,5	337	0,0	578	37,4	344	23,8

Pramen: SZPI

• Skořápkové ovoce

V případě skořápkových plodů (především mandlí, arašídů, pistácií, lískových, vlašských, kešu, makadamových a pekanových ořechů) bylo v tržní síti provedeno celkem 208 kontrol u 62 osob. Požadavky na jakost, zdravotní bezpečnost a označování byly hodnoceny u 308 vzorků skořápkových plodů, z nichž 59 nevyhovělo. Vzorky původem z ČR představovaly 19,0 % z celkového počtu nevyhovujících vzorků, z EU 28 % a vzorky ze třetích zemí 7 %.

Počet kontrolovaných šarží skořápkového ovoce v roce 2012 dle místa kontroly

Ukazatel	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	30	13,3	261	21,1	17	0,0	0	-	308	19,2
Původ zboží ČR	23	17,4	96	15,6	8	0,0	0	-	127	15,0
Třetí země	4	0,0	28	25,0	5	0,0	0	-	37	18,9
EU mimo ČR	1	0,0	98	9,2	2	0,0	0	-	101	8,9
Neuveden	2	0,0	39	61,5	2	0,0	0	-	43	55,8

Pramen: SZPI

Častým nedostatkem u skořápkového ovoce byla netypická chuť, vůně a barva, dále přítomnost plísní na povrchu a uvnitř skořápky ořechů, výskyt škůdců a stop po jejich činnosti. V případě nesprávného označování nejčastějším důvodem bylo neuvedení data minimální trvanlivosti na obale. Dále na obale chyběl údaj s názvem výrobce nebo prodávajícího popř. balírny, údaje na obale nebyly uvedeny v českém jazyce. Rovněž byly zjištěny případy, kdy obal výrobku byl poškozený.

Na přítomnost cizorodých látek bylo odebráno a analyzováno celkem 69 vzorků. U vzorku pistácií původem z Íránu byl překročen limit pro obsah aflatoxinu B1 a sumu aflatoxinů B1, B2, G1 a G2.

Výsledky rozborů šarží skořápkového ovoce z laboratoří v roce 2012

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	6	16,7	135	5,9	69	1,4	205	13,7	66	36,4

Pramen: SZPI

V souladu s požadavky **NK (ES) č. 1152/2009**, kterým se stanoví zvláštní podmínky dovozu některých potravin z některých třetích zemí v důsledku rizika kontaminace aflatoxiny, v platném znění, a **NK (ES) č. 669/2009**, kterým se provádí **nařízení EP a ER (ES) č. 882/2004**, pokud jde o zesílené úřední kontroly dovozu některých krmiv a potravin jiného než živočišného původu, v platném znění, bylo v roce 2012 zkontrolováno celkem 132 zásilek skořápkových plodů. Jednalo se o 4 zásilky arašídů původem z Číny, 94 zásilek mandlí z USA, 33 zásilek lískových ořechů a 1 zásilku pistácií z Turecka. V 17 případech byl proveden odběr a analýza na přítomnost aflatoxinů. U jedné zásilky mandlí z USA byl překročený limit pro aflatoxin B1 a sumu aflatoxinů B1, B2, G1 a G2. Zásilka nebyla propouštěna do volného oběhu.

• Certifikace čerstvého ovoce v roce 2012

V roce 2012 prováděla SZPI certifikaci čerstvého ovoce a zeleniny dle **nařízení Komise (EU) č. 543/2011**. Certifikace čerstvého ovoce a zeleniny je prováděna pouze při jejich dovozu či vývozu **do/ze třetích zemí**. Jedná se o kontrolu shody těchto produktů s obchodními normami Unie. Inspektoři SZPI kontrolují jakost i označování produktů dle požadavků stanovených v jednotlivých obchodních normách.

Osoba, která dováží nebo vyváží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých pěstovaných hub a skořápkových plodů) do/ze třetích zemí je povinna tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI. Bez platného osvědčení o shodě není možné danou šarží propustit do volného oběhu. Vydávání osvědčení o shodě s obchodními normami Unie pro čerstvé ovoce a zeleninu je prováděno podle **zákona č. 146/2002 Sb.**, o SZPI, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2012 bylo při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k přímé spotřebě hlášeno na jednotlivé

inspektoráty celkem 143 zásilek (z celkového počtu tvořilo 35 zásilek ovoce). Inspektoři SZPI vystavili celkem 64 certifikátů (8 certifikátů vystaveno při dovozu ovoce). Certifikace při vývozu čerstvého ovoce a zeleniny nebyla prováděna.

b) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v I. pololetí roku 2013

V prvním pololetí roku 2013 bylo u 101 kontrolovaných osob provedeno celkem 327 kontrol zaměřených na jakost, zdravotní bezpečnost a označování, přičemž bylo odebráno celkem 553 vzorků čerstvého ovoce. Jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 274 z nich, z toho bylo 104 vzorků původem z EU, ze třetích zemí 59 vzorků a 33 vzorků z ČR.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v I. pololetí roku 2013 dle místa kontroly

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	4	25,0	108	47,2	23	0,0	2	0,0	137	38,0
Peckové	0	-	25	56,0	6	0,0	0	-	31	45,2
Bobulové	0	-	107	66,4	14	0,0	0	-	121	58,7
Citrusové	1	100,0	153	59,5	14	0,0	0	-	168	54,8
Tropické	3	0,0	78	57,7	14	0,0	0	-	95	47,4
Subtropické	0	-	1	0,0	0	-	0	-	1	0,0
CELKEM	8	25,0	472	57,6	71	0,0	2	0,0	553	49,5
Původ zboží										
ČR	3	0,0	64	51,6	4	0,0	1	0,0	72	45,8
Třetí země	3	0,0	104	56,7	28	0,0	0	-	135	43,7
EU mimo ČR	2	100,0	215	47,4	38	0,0	1	0,0	256	40,6
Neuveden	0	-	89	87,6	1	0,0	0	-	90	86,7

Pramen: SZPI

Největší počet nedostatků v I. pololetí roku 2013 byl zjišťován zejména u citrusového (pomeranče, mandarinky, citrony) a jádrového ovoce (jablka), dále rovněž u tropického ovoce (ananas). U nevyhovujícího ovoce byly zjištěny především plody napadené hnilobou nebo plísní, dále plody s vadami slupky (mechanicky poškozená slupka) a otlaky zasahujícími do dužniny. Častým důvodem nevyhovujícího označování byl chybějící údaj o zemi původu na obale produktu, dále i název odrůdy a třída jakosti. Opět byly zjištěny případy odlišného značení země původu na přepravním obale produktu a na informační tabuli pro spotřebitele umístěné nad tímto produktem.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2013

Ovoce	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	3	0,0	25	12,0	39	0,0	88	37,5	53	49,1
Peckové	4	50,0	6	50,0	10	0,0	13	69,2	5	20,0
Bobulové	1	0,0	30	50,0	25	0,0	85	72,9	34	29,4
Citrusové	5	20,0	38	57,9	34	0,0	114	63,2	37	56,8
Tropické	1	100,0	32	40,6	33	0,0	52	59,6	33	39,4
Celkem	14	28,6	131	42,7	141	0,0	352	58,8	162	43,8

Pramen: SZPI

• Skořápkové ovoce

V I. pololetí 2013 bylo provedeno 113 kontrol u skořápkového ovoce zaměřených na jakost, zdravotní nezávadnost a označování. Bylo zkontrolováno celkem 202 šarží, z nichž 29 nevyhovělo požadavkům právních předpisů. Skořápkové ovoce původem z tuzemska tvořilo největší podíl zkontrolovaných šarží (54 %), z EU 30 % a ze třetích zemí 8 %.

Počet kontrolovaných šarží skořápkového ovoce v I. pololetí 2013 dle místa kontroly

Ukazatel	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	15	6,7	174	14,9	13	15,4	0	-	202	14,4
Původ zboží ČR	12	8,3	91	11,0	6	16,7	0	-	109	11,0
Třetí země	3	0,0	12	41,7	1	0,0	0	-	16	31,3
EU mimo ČR	0	-	59	16,9	2	0,0	0	-	61	16,4
Neuveden	0	-	12	8,3	4	25,0	0	-	16	12,5

Pramen: SZPI

Častým nedostatkem u nevyhovujících vzorků bylo zjištění přítomnosti plísní na povrchu nebo uvnitř jader. Dále nedodržení smyslových požadavků, kdy jádra ořechů vykazovala netypickou chuť a vůni. Kontroly zdravotní nezávadnosti u skořápkových plodů jsou zaměřeny především na stanovení obsahu aflatoxinů. Aflatoxiny byly analyzovány u 34 vzorků. Vzorek pistácií původem z Íránu svým obsahem výrazně překročil maximální limit pro aflatoxin B1 a sumu aflatoxinů B1, B2, G1 a G2.

Výsledky rozborů šarží skořápkového ovoce z laboratoří v I. pololetí 2013

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	6	–	97	10,3	34	2,9	155	9,0	15	46,7

Pramen: SZPI

V souladu s požadavky NK (ES) č. 1152/2009, kterým se stanoví zvláštní podmínky dovozu některých potravin z některých třetích zemí v důsledku rizika kontaminace aflatoxiny, a NK (ES) č. 669/2009, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, pokud jde o zesílené úřední kontroly dovozu některých krmiv a potravin jiného než živočišného původu bylo v I. pololetí 2013

zkontrolováno 35 zásilek skořápkových plodů, a to jedna zásilka arašídů původem z Číny, 14 zásilek lískových ořechů z Turecka a 20 zásilek mandlí z USA. na stanovení přítomnosti aflatoxinů bylo odebráno 8 vzorků skořápkových plodů, všechny zásilky byly hodnoceny jako vyhovující.

c) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce v roce 2012

V roce 2012 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 379 vzorků, tj. o 14 % méně oproti roku 2011. Jako nevyhovujících bylo vyhodnoceno 70 vzorků, tj. 18,5 % (z toho 3 tuzemských). K nejproblematictější nálezela skupina ovocných pomazánek a skupina sušeného ovoce.

Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad byla nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za rok 2012

Původ zboží	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	22	4,5	14	14,3	1	0,0	0	-	37	8,1
Jiný než ČR	37	5,4	274	21,5	30	16,7	1	100,0	342	19,6
Celkem	59	5,1	288	21,2	31	16,1	1	100,0	379	18,5

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Kontrola zpracovaného ovoce byla zaměřena na kontrolu chemických požadavků na zdravotní nezávadnost (podle vyhlášek č. 4/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a č. 299/2012 Sb.). Jako nevyhovující z hlediska cizorodých látek byl vyhodnocen 1 vzorek sušeného ovoce, u kterého byl zjištěn nadlimitní obsah oxidu siřičitého.

Z hlediska mikrobiologických požadavků ve znaku plísňě okem viditelné nevyhovělo 8 vzorků sušeného ovoce. Nesplnění jakostních požadavků (podle vyhlášky č. 157/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 113/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů) spočívalo ve zjištění nižšího obsahu ovocného podílu či nedeklarovaného podílu jablečné složky u 13 ovocných pomazánek.

Senzorickému hodnocení nevyhovělo 27 vzorků zpracovaného ovoce. Byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť zejména u sušeného a proslazeného ovoce. Mezi nedostatky z hlediska označování patřilo nesprávné označení celkem 11 vzorků zpracovaného ovoce. Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku zjištění nežádoucích biologických příměsí – kousků pecek v povidlech a roztočů v sušeném ovoci.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2012

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	73	20,5	109	7,3	178	2,2	184	22,8	37	32,4

Pramen: SZPI

d) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce za I. pololetí

roku 2013

V průběhu I. pololetí 2013 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 263 vzorků, tj. o 34 % více v porovnání se stejným obdobím roku 2012. Nevyhovělo celkem 41 vzorků, z toho 12 tuzemských. Z hlediska jednotlivých skupin bylo zjištěno nejvíce závad u ovocných pomazánek. Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků bylo nejvíce závad shledáno ve velkoobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2013

Původ zboží	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	16	12,5	24	45,5	3	33,3	0	-	43	36,4
Jiný než ČR	28	4,2	179	16,1	12	16,7	1	0,0	220	14,6
Celkem	44	6,3	203	19,7	15	20,0	1	0,0	263	17,7

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Z hlediska kontroly chemických požadavků na zdravotní nezávadnost nevyhověl jeden vzorek povidel pro nedeklarovaný obsah kyseliny sorbové, jeden vzorek sušeného ovoce z důvodu nedeklarovaného obsahu barviv a jeden vzorek sušeného ovoce, u kterého byl zjištěn nadlimitní obsah aflatoxinů. Porušení mikrobiologických ukazatelů spočívalo ve zjištění plísni viditelných pouhým okem u jednoho vzorku ovocné pomazánky. Jakostním požadavkům nevyhovělo 6 vzorků ovocné pomazánky, u nichž byl zjištěn nižší obsah ovocné složky, nižší refrakce nebo nedeklarovaný přídatek jablečné složky.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť u 2 vzorků sušeného ovoce. Z hlediska označování nevyhovělo celkem 19 vzorků zpracovaného ovoce, zejména z důvodu absence údajů v českém jazyce.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení deklarované hmotnosti u 4 vzorků kompotů a přítomnost pecek v jednom vzorku povidel.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2013

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Celkem	36	27,8	64	1,6	89	4,5	100	6,0	53	37,7

Pramen: SZPI

SVĚTOVÝ TRH

Světová produkce jablek má trvalý trend růstu. V posledních letech se produkce jablek pohybuje zhruba v rozmezí 65 – 71 mil. t, v roce 2011 dosáhla již objemu 75,6 mil. t. Některé prognózy uvádějí, že do roku 2020 vzroste a bude dosahovat cca 90 mil. t. Největšími producenty jablek jsou Čína, USA, Indie, Turecko a Rusko.

Produkce jablek ve vybraných zemích mimo EU (tis. t)

Země	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (odhad)	2013/2012 %
Bělorusko	300	240	250	150	180	171	145	-15
Srbsko	119	107	117	260	260	221	265	+20
Ukrajina	1 172	1 079	853	951	954	1 126	1 177	+5
Rusko	2 333	1 467	1 775	1 233	1 500	1 622	1 400	-14
Makedonie	152	175	106	122	128	140	153	+9
Kanada	423	322	404	383	398	276	429	+55
USA	4 123	4 370	4 403	4 220	4 273	4 110	4 741	+15
Čína	27 866	29 851	31 684	33 265	35 985	38 500	35 420	-8
Švýcarsko	155	136	167	127	155	141	133	-6
Turecko	2 400	2 457	2 518	2 402	2 432	2 445	2 681	+10

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2013

Produkce jablek je v zemích jižní hemisféry celkem stabilní a v posledních letech se pohybovala kolem 5,2 mil. t. V roce 2011 byla sklizeň jablek oproti původním odhadům vyšší, v porovnání s rokem 2010 činil nárůst 7 %, avšak v roce 2012 opět meziročně poklesla o 4 %. V roce 2013 se očekává mírný nárůst produkce jablek na celkových 5,5 mil. t. V těchto zemích se nejvíce pěstují odrůdy Gala, Red Delicious, Granny Smith, Fuji a Cripps pink.

Produkce jablek v zemích jižní hemisféry (tis. t)

Země	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (odhad)	2013/2012 %
Argentina	1 047	980	933	800	1 048	853	937	+10
Austrálie	271	265	267	259	264	298	289	-3
Brazílie	993	983	1 053	1 226	1 250	1 184	1 270	+7
Chile	1 732	1 770	1 811	1 755	1 784	1 766	1 627	-8
Nový Zéland	427	434	466	448	513	476	519	+9
Jižní Afrika	689	749	747	775	780	819	826	+1
Celkem	5 159	5 181	5 276	5 264	5 639	5 396	5 468	+1

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2013

Produkce ovoce v zemích EU

V roce 2012 dosáhla produkce ovoce v zemích EU nejnižší úrovně za poslední roky. Podle odhadů činila asi 35 mil. t, což je o 3,5 % méně než v předchozím roce a o 5 % méně oproti dlouhodobému průměru. K propadu sklizně přispěly mrazivá zima na začátku roku 2012 v jižní Evropě a pozdní jarní mrazíky ve střední Evropě, což se týkalo zejména jádrového ovoce, ale také třešní a švestek. Broskve, nektarinky a meruňky nebyly postiženy těmito negativními jevy a jejich sklizeň byla vyšší než v roce 2011.

Produkce ovoce v zemích EU (mil. t)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (odhad)
EU 15	30,1	31,6	31,7	33,0	31,3	31,7	31,5	29,0	31,5	30,0
EU 12	7,5	6,5	5,4	5,4	3,4	6,3	5,6	4,5	5,5	5,7
EU 27	37,6	38,1	37,1	38,4	34,7	38,0	37,1	33,5	37,0	35,7

Pramen: Rynek owoców i warzyw, Polska 2012

Zahraniční obchod EU s čerstvým ovocem (tis. t)

Ukazatel	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (do 30.4.)
Export	19 061	19 372	19 250	20 164	20 323	10 383
vnitřní	16 372	16 808	16 339	16 859	16 787	8 160
vnější	2 686	2 564	2 911	3 305	3 536	2 223
Hlavní exportéři						
Španělsko	5 212	5 089	5 337	5 164	5 387	2 939
Itálie	2 382	2 310	2 304	2 304	2 259	873
Import	28 587	29 155	27 821	28 186	27 934	13 834
vnitřní	16 081	16 267	15 894	16 313	16 297	7 939
- vnější	12 506	12 888	11 927	11 873	11 637	5 835
Hlavní importéři						
Německo	4 327	4 239	4 282	4 490	4 391	2 131
Francie	2 231	2 260	2 392	2 324	1 200	605

Pramen: Rynek owoców i warzyw, Polska 2012

Produkce jádrového ovoce v zemích EU

Nejen Česká republika, ale i ostatní státy Evropy se v posledních letech potýkají s netypickými rozměry počasí, které negativně ovlivňují zemědělskou výrobu. V roce 2012 postihly zimní mrazy i oblasti, kde za normálních okolností klesá teplota jen několik stupňů pod nulu. Mrazy v období Velikonoc více méně zasáhly celou Evropu s výjimkou Velké Británie. Zatímco ČR, Španělsko a Portugalsko trpěly do konce května horkým a suchým počasím, v zemích Beneluxu a Velké Británii teplota od doby kvetení po šest týdnů prakticky nepřekročila 13° C. Po tři měsíce zde přetrvávalo deštivé a chladné počasí, jehož následkem bylo znehodnocení sklizně peckovin.

V roce 2012 byla v zemích EU nízká sklizeň jablek, k největšímu propadu došlo v západní Evropě, zejména v zemích Beneluxu, Francii, Španělsku a Rakousku. Také v Itálii bylo sklizeno skoro 2 mil. t jablek, což je o 354 tis. t méně než v předchozím roce. Naproti tomu Polsko, nejdůležitější producent jablek ve východní Evropě, sklídilo okolo 2,9 mil. t jablek, tj. meziročně o 400 tis. t více.

Produkce jablek v EU v roce 2013 bude podle odhadů meziročně o 7 % vyšší v objemu 10,8 mil. t a bude tak srovnatelná s rokem 2011. Nejvyšší úroda se čeká v Polsku, kde podle odhadů bude vyšší o 10 % a dosáhne 3,2 mil. t. Sklizeň jablek v Itálii má podle odhadu být letos vyšší o 11 % (2,1 mil. t), ve Francii pak o 29 % (1,5 mil. t). Naopak největší poklesy se očekávají u významných pěstitelských zemích - v Maďarsku (o 21 %) a Německu (o 17 %). Největší sklizeň se očekává u odrůdy Golden Delicious, kde má být meziroční nárůst 11 % na 545 tis. t, k výraznějšímu propadu dojde u odrůdy Jonagored, a to o 12 % na 324 tis. t.

Tržní produkce jablek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (odhad)	2013/12 %
Itálie	2 032	2 085	1 991	2 196	2 164	2 237	2 179	2 293	1 939	2 148	+11
Francie	1 709	1 770	1 585	1 676	1 528	1 651	1 579	1 701	1 169	1 507	+29
Německo	945	925	948	1 070	1 047	1 071	835	953	972	802	-17
Španělsko	553	701	547	599	528	470	486	507	386	418	+8
Nizozemsko	435	380	348	396	376	402	334	418	281	297	+6
Belgie	356	317	358	358	336	344	288	305	220	201	-9
Řecko	282	265	267	236	231	224	254	305	242	217	-10
Portugalsko	277	252	257	258	245	274	251	265	221	243	+10
Velká Británie	163	192	174	196	201	212	214	226	162	199	+23
Rakousko	163	177	163	193	159	185	169	199	157	155	-1
Dánsko	26	26	27	32	26	24	21	20	18	23	+28
Švédsko	20	21	20	16	18	18	20	17	14	17	+21
CELKEM EU-15	6 798	7 111	6 685	7 226	6 859	7 112	6 630	7 209	5 781	6 227	+8
Polsko	2 522	2 200	2 250	1 100	3 200	2 600	1 850	2 500	2 900	3 200	+10
Maďarsko	679	467	480	203	583	514	488	301	747	588	-21
ČR ¹⁾	164	138	159	113	157	145	103	79	118	145	+23
Bulharsko*	26	26	26	26	24	36	43	40	-	-	
Rumunsko*	1 098	439	417	287	459	379	423	412	351	375	+7
Litva	34	130	100	40	74	74	46	49	39	40	+3
Slovinsko	60	58	71	80	68	64	66	73	45	76	+69
Slovensko ¹⁾	31	36	31	10	42	48	32	33	36	43	+19
Lotyšsko	7	38	32	31	34	13	12	8	9	9	0
Chorvatsko**	38	41	48	40	49	60	89	83	59	96	+63
CELKEM	4 659	3 573	3 614	1 930	4 690	3 933	3 152	3 578	4 304	4 572	+6
CELKEM EU-27	11 457	10 684	10 299	9 156	11 549	11 045	9 782	10 787	10 085	10 799	+7

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2012

Poznámka: ¹⁾ produkce jablek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007,

** Chorvatsko členem EU od července 2013

V roce 2012 byla produkce hrušek výrazně nižší z důvodu špatného počasí během kvetení a slabší násady plodů. Z těchto důvodů sklizeň nedosáhla ani 2 mil. t, což je nejnižší sklizeň hrušek za posledních 20 let. V roce 2013 se očekává sklizeň hrušek ve výši 2,2 mil. t, tedy meziročně vyšší o 14 %.

Tržní produkce hrušek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (odhad)	20013/12 %
Itálie	838	882	966	922	759	858	680	934	650	741	+14
Španělsko	521	608	535	494	475	429	456	461	355	390	+10
Francie	248	230	246	221	157	202	164	176	124	153	+23
Portugalsko	188	130	175	142	188	198	172	210	115	196	+71
Belgie	231	229	268	287	170	307	285	295	236	256	+8
Nizozemsko	225	200	234	255	172	301	274	336	199	266	+34
Německo	61	53	57	56	38	52	39	47	34	38	+12
Rakousko	124	118	117	176	85	169	121	160	71	-	-
Řecko	54	56	45	51	51	43	54	36	42	31	-25
Velká Británie	34	27	27	29	23	31	33	32	28	25	-11
Dánsko	5	5	6	6	5	7	6	5	5	6	+33
Švédsko	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1	-
CELKEM EU-15	2 531	2 540	2 678	2 641	2 124	2 599	2 285	2 694	1 860	2 103	+13
Polsko	87	65	55	31	40	90	40	55	45	55	+22
Maďarsko	31	40	39	12	40	40	36	21	26	42	+63
Slovinsko	5	5	5	5	4	6	6	4	3	5	+69
Bulharsko*	4	3	2	4	1	1	2	2	2	-	-
Rumunsko*	46	30	24	21	53	24	20	28	19	20	+3
ČR ¹⁾	2	2	2	3	3	6	3	3	6	8	+36
Slovensko	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	-
Chorvatsko**	8	6	9	10	7	5	6	6	2	3	+50
Lotyšsko	2	2	2	1	1	0	0	0	0	0	-
CELKEM	185	153	139	88	150	173	114	120	103	133	+29
CELKEM EU-27	2 716	2 693	2 817	2 729	2 274	2 772	2 399	2 814	1 963	2 236	+14

Pramen: WAPA, Prognosfruit 2012

Poznámka: - údaje nejsou k dispozici, ¹⁾ produkce hrušek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007,

** Chorvatsko členem EU od července 2013

Španělsko, Itálie, Řecko a Francie jsou nejdůležitějšími producenty **broskví, nektarinek a meruněk** v rámci EU. Sklizeň broskví byla i přes lehký nárůst oproti roku 2011 podprůměrná. U nektarinek se sklídilo oproti velkému množství v roce 2011 o 2 % méně, přesto se jednalo o mírně nadprůměrnou úrodu. Stejná situace byla i u meruněk - po slabé sklizni v roce 2011 byla produkce v roce 2012 dostatečná a s 670 tis. t byla vyšší než dlouhodobý průměr.

Sklizeň třešní, višní a švestek byla v roce 2012 podprůměrná, výjimku představovalo Polsko, kde produkce višní a švestek byla vyšší než v roce 2011. Nejen Polsko, ale i Maďarsko, které dosáhlo rovněž větší sklizně švestek, jsou přímými konkurenty Německa, protože pěstují rovněž švestky druhu *P. domestica*. Jiná je situace na jihu Evropy, kde se dva největší pěstitelé švestek – Španělsko a Itálie – specializovali na kalifornsko-japonské odrůdy.

Produkce **bobulového ovoce**, a to zejména jahod a angreštu, byla podprůměrná. Celková sklizeň jahod činila cca 1,1 mil. t, což je meziročně o 3 % méně. Důvodem byla nižší sklizeň v Polsku (-13 %) a v Itálii (-12 %). Španělsko, které je největším producentem jahod v Evropě, i přes nárůst sklizně o 8 % tento deficit nevyrovnalo.

Produkce ovoce na Slovensku

Celková výměra registrovaných ovocných sadů (včetně extenzivních sadů) činila 7 829 ha, což bylo meziroční snížení o 1 009 ha, a to zejména z důvodu likvidace starých a nerodících sadů. Produkční sady představují výměru 7 048 ha a z toho intenzivní sady 4 854 ha. Celková produkce ovoce v roce 2012 dosáhla 62 590 t, což bylo zvýšení v porovnání s rokem 2011 o 23,4 %. K největšímu nárůstu došlo u sklizně jablek a také broskví, naopak nižší byla sklizeň hrušek, švestek, třešní a vlašských ořechů. Produkce ovoce z intenzivních sadů meziročně výrazně vzrostla o 35,4 % a dosáhla 50,3 tis. t.

Dovoz čerstvého ovoce v roce 2012 se meziročně snížil o 4,4 % na celkových 241,9 tis. t. V dovozech dominovalo citrusové ovoce, jablka s hruškami a banány. Nejvýznamnějším dodavatelem byla Itálie, Španělsko a Česká republika.

Vývoz ovoce v roce 2012 vzrostl meziročně o 11,4 % na 55,6 tis. t. Největší podíl na vývozu představovala jablka, dále to byly banány a citrusové ovoce. Záporné saldo zahraničního obchodu ve finančním vyjádření se meziročně zvýšilo o 3,6 % na 151 mil. €.

PRODUKCE OVOCE V ČR

Celková výměra ovocných sadů v ČR dosahuje k 31. 5. 2013 podle ČSÚ 22 687 ha. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Jihomoravském (4 303 ha) a Středočeském (3 945 ha), následuje kraj Královéhradecký (2 348 ha) a Ústecký (2 250 ha).

Na počátku jara roku 2012 se předpokládalo, že úroda většiny ovocných druhů bude velmi dobrá. V noci na velikonoční pondělí (9. 4.) však zasáhl republiku velmi silný mráz, kdy teplota klesala až na -6° C. Zasaženy byly především nižší polohy v Čechách i na Moravě. Velikonoční mráz prakticky zničil úrodu meruněk a v silněji zasažených oblastech negativně ovlivnil i násadu ostatních peckovin. Po dlouhodobém suchém počasí, kdy především na jižní Moravě značně utrpěly téměř všechny zemědělské plodiny, zasáhla naši republiku druhá vlna mrazů (18. 5.). Tento mráz byl naprosto zničující především pro sady v nejteplejších lokalitách země, tj. na jižní Moravě, ale i na severozápadě Čech a v řadě dalších míst. Utrpěly prakticky všechny ovocné druhy, nejvíce však jabloně, slivoně a jahodníky. U slivoní došlo v několika případech i k úplnému zničení letorostů, což bude mít za následek ztrátu úrody v roce 2013. Mrazy zasáhly také ovocné školky, kdy v několika případech došlo ke spálení růstových vrcholů. V červnu se konečně dostavily dešťové srážky. V průběhu léta se ojediněle objevovalo krupobití, které lokálně poškodilo část úrody ovoce. Souhrnně tak lze konstatovat, že produkce ovoce v roce 2012 byla v některých oblastech Čech celkem dobrá, jsou však velké regionální rozdíly. Sady v pěstitelských oblastech Moravy byly vesměs silně poškozené, přičemž tato poškození nebyla, s výjimkou některých lokalit na jižní Moravě, plošná, ale ohnisková.

Celková produkce ovoce ČR v roce 2012 dosáhla objemu 300,0 tis. t, což je sice o 9,5 % více v porovnání s velmi slabou sklizní ovoce v předchozím roce, avšak v porovnání s pětiletým průměrem se jedná o více než 15% pokles. V produkčních ovocných sadech, které jsou rozhodující pro pěstování konzumního ovoce, bylo v roce 2012 sklizeno 138,2 tis. t ovoce, tj. meziroční nárůst o 36,5 %, avšak v porovnání s pětiletým průměrem je to o 5 % méně.

Celková sklizeň ovoce v roce 2012			300 035 t		
z toho:					
produkční sady	138 205 t	46 %	extenzivní sady	161 830 t	54 %
- konzumní ovoce	66 925 t	49 %	- pro zpracování	67 989 t	42 %
- pro zpracování	70 837 t	51 %	- samozásobení	61 870 t	38 %
- neuplatněno	443	0 %	- neuplatněno	31 971 t	20 %

Jablka jsou významnou komoditou, jejíž rentabilita je přímo úměrná rentabilitě celého ovocnářství. U konzumních jablek je dlouhodobě vykazována záporná obchodní bilance, která se v posledních letech prohlubuje. Jejich produkce nepokrývá vlastní spotřebu ČR. Na tržbách ovocnářských podniků se ze sklizně roku 2012 podílela jablka 62 %. Tato komodita je u nás přímo ovlivněna produkcí jablek v Polsku, jednoho z nejvýznamnějších producentů jablek v rámci EU.

Celková produkce jablek v ČR byla v roce 2012 oproti předchozí velmi nízké sklizni vyšší o téměř 27 % a činila 201,5 tis. t. Sklizeň jablek z produkčních sadů dosáhla objemu 117,9 tis. t (meziroční zvýšení o 49 %) a na celkové úrodě ovoce produkčních sadů se podílela 85 %. Kvalita jablek byla následkem poškození plodů mrazy i krupobitím průměrná až podprůměrná (zejména v zahrádkách a v extenzivních sadech).

Situace na trhu ČR s jablky v marketingovém roce 2012/2013 byla ovlivněna především nízkou sklizní z tuzemských produkčních sadů, ale i mírně podprůměrnou sklizní v EU 27. V ČR se v roce 2012 sklídilo v produkčních sadech 117,9 tis. t jablek. Sklizeň na zahrádkách a v extenzivních sadech byla v některých oblastech (východní a severní Čechy) velmi vysoká, v jiných oblastech podprůměrná. Rentabilita pěstování konzumních jablek byla v sezóně 2012/13 kladná jen v několika podnicích, bohužel, většina podniků (zejména na Moravě, ale i v některých oblastech Čech) byla v produkci výrazně pod průměrem.

V obchodní síti se prodalo meziročně o 3 % konzumních jablek méně, avšak vzhledem k nižším dovozům konzumních jablek vzrostl podíl tuzemských jablek na trhu v této sezóně ze 30 % na 38 %. Po sklizni bylo zaskladněno 38,6 tis. t konzumních jablek, což bylo o 48 % více než v roce předchozím. Jablka byla vyskladňována ve větší míře do konce dubna, v květnu a červnu pak již jen v malém množství. Po vyskladnění hlavní tuzemské zásoby došlo k výraznému navýšení spotřebitelské ceny dovážených jablek na trhu, která byla v letních měsících rekordní. Průměrné ceny zemědělských výrobců konzumních jablek zaznamenaly velmi mírný 1% pokles, zatímco ceny jablek na zpracování se udržely na dobré úrovni.

Celkový počet stromů, keřů v ČR (ks)

Ovocný druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jabloně	17 527 061	19 005 894	17 901 050	18 170 681	17 643 854	17 254 898	17 316 094
Hrušně	1 525 220	1 634 266	1 673 649	1 966 179	1 939 270	1 962 068	1 930 953
Broskvoně	1 621 043	1 666 496	1 585 224	1 455 755	1 411 535	1 371 108	1 216 122
Meruňky	1 482 334	1 702 836	1 538 407	1 427 622	1 431 102	1 355 077	1 360 652
Švestky pravé	2 108 304	2 147 824	2 088 158	2 108 979	2 112 688	1 967 008	2 141 273
Třešně	1 390 238	1 476 549	1 440 520	1 474 926	1 395 324	1 412 542	1 376 517
Višně	1 313 368	1 474 347	1 324 433	1 330 671	1 274 480	1 141 322	1 095 774
Ostatní švestky, slívy, renklódy	1 281 651	1 394 218	1 427 160	1 348 458	1 288 497	1 426 327	1 445 655
Angrešt	1 485 059	1 485 943	1 527 675	1 476 100	1 445 749	1 418 995	1 320 344
Rybíz	8 867 439	10 408 661	9 993 828	9 554 372	9 591 005	9 056 060	9 092 092
Ořešáky vlašské	780 147	784 910	739 784	701 043	667 461	656 367	651 419
POČET CELKEM (bez jahod)	39 381 864	43 181 944	41 239 888	41 014 786	40 200 965	39 021 772	38 946 895
Jahody (ha)	2 526	2 553	2 467	2 153	1 897	1 814	1 789

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Celková sklizeň ovoce v ČR (t)

Ovocný druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jablka	263 566	219 259	274 075	258 946	193 552	158 883	201 486
Hrušky	13 542	17 746	17 171	23 947	16 157	17 044	15 688
Broskve	19 750	14 485	11 924	12 705	8 080	8 348	6 506
Meruňky	20 076	15 535	9 002	13 989	6 352	8 116	5 089
Švestky pravé	32 901	19 042	16 427	24 211	14 135	17 382	14 811
Třešně	15 484	16 701	14 369	15 090	9 366	12 570	10 026
Višně	12 433	13 818	10 422	10 612	6 719	9 210	6 085
Ostatní švestky, slívy, renklódy	13 246	14 367	13 494	17 815	9 943	12 039	10 438
Angrešt	2 092	3 087	3 201	3 326	2 837	2 836	2 626
Rybíz	11 730	15 884	17 088	16 259	13 868	13 692	14 792
Ořechy vlašské	9 347	9 563	10 148	9 784	7 112	4 992	5 298
OVOCE CELKEM (bez jahod a malin)	414 167	359 487	397 320	406 683	288 121	265 112	292 845
Jahody	18 205	11 993	12 543	10 812	9 552	8 814	7 190

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Výnos ovoce v ČR v kg/strom, keř

Ovocný druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jabloně	15,04	11,54	15,31	14,25	10,97	9,21	11,64
Hrušně	8,88	10,86	10,26	12,18	8,33	8,69	8,12
Broskvoně	12,18	8,69	7,52	8,73	5,72	6,09	5,35
Meruňky	13,54	9,12	5,85	9,80	4,44	5,99	3,74
Švestky pravé	15,61	8,87	7,87	11,48	6,69	8,84	6,92
Třešně	11,14	11,31	9,97	10,23	6,71	8,90	7,28
Višně	9,47	9,37	7,87	7,97	5,27	8,07	5,55
Ostatní švestky, slívy, renklódy	10,34	10,30	9,46	13,21	7,72	8,44	7,22
Angrešt	1,41	2,08	2,10	2,25	1,96	2,00	1,99
Rybíz	1,32	1,53	1,71	1,70	1,45	1,51	1,63
Ořešáky vlašské	11,98	12,18	13,72	13,96	10,66	7,61	8,13
Jahody (t/ha)	7,21	4,70	5,08	5,02	5,04	4,86	4,02

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Stav ovocných dřevin v ČR v průběhu marketingového roku 2012/13

Průběh zimy 2012/13 byl příznivý, bez výraznějších teplotních výkyvů. Přezimování všech porostů bylo velmi dobré a dávalo předpoklad pro dobrou úrodu u všech ovocných druhů ve všech pěstitelských oblastech. Vzhledem k velmi chladnému předjaří byla zem déle zmrzlá, což komplikovalo jarní expedici ovocných výpěstků. Období pro jarní výsadbu bylo pak velmi krátké. Průběh jara byl velmi chladný a deštivý. Extrémní úhrny srážek – zejména v severních a severovýchodních Čechách – vedly k dlouhodobému plnému nasycení půdního profilu vodou, což se negativně projevilo na násadě plodů jak u peckovin, tak u jádrovin. Vlivem dlouhodobého zamokření kořenové zóny docházelo k dušení kořenů (asfyxie), na což ovocné stromy reagovaly silným, v některých případech až totálním propadem násady plodů, a to zejména u třešní a raných odrůd višní. K velmi silnému a značně opožděnému propadu plodů docházelo v několika vlnách prakticky až do přelomu června a července. Tento jev byl u jádrovin ještě umocněn horším opylením. Většímu poškození paradoxně unikla většina porostů meruněk, které díky ranému kvetení stihly odkvést ještě před nástupem chladného a deštivého počasí, které se negativně projevilo na opylení u většiny ovocných druhů.

Na konci června 2013 došlo k razantnímu zvýšení teplot, které v měsíci červenci dosahovaly teplotních rekordů (37 – 39° C). Dlouhotrvající sucho spolu s vysokými teplotami se negativně projevilo na velikosti plodů především na jižní Moravě, situace v Čechách byla v tomto ohledu díky občasným srážkám lepší, ale i zde se suché období negativně projevilo zejména na porostech bobulovin.

V období květen – červenec byly některé podniky jak v Čechách tak i na Moravě zasaženy silným krupobitím, které bez použití protikrupových sítí mělo některých pěstitelských oblastech ničující dopad. Škody přímo způsobené červnovými povodněmi byly v případě ovocných kultur a ovocných školek jen malého rozsahu. Záplavami bylo poškozeno asi 15 ha sadů včetně porostů jahod a asi 6 ha ovocných školek.

V průběhu roku 2013 byl extrémně vysoký infekční tlak houbových chorob. Většina porostů peckovin čelila vysokému tlaku moniliózy, který na neošetřovaných porostech způsobil na mnoha místech republiky prakticky 100% likvidaci květů u višní a třešní, projevy byly zaznamenány rovněž u dalších ovocných druhů, včetně jabloní. Obtížná byla i ochrana proti strupovitosti jabloní. Vzhledem k prakticky

nepřetržitému infekčnímu tlaku za dlouhotrvajících dešťů nebyla ochrana na mnoha místech republiky stoprocentně účinná.

Po třech velmi špatných ročnících lze konstatovat, že i přes netypický průběh roku je sklizeň ovoce v roce 2013 vyšší a její úroveň dosáhne průměrné výše přibližně roku 2009.

Produkce **jablek** bude ve většině pěstitelských oblastí průměrná. Odhady předpokládají oproti pětiletému průměru navýšení sklizně o 8 % na 127,5 tis. t jablek. S ohledem na nepříznivý průběh počasí, který způsobil velký propad plůdků a zpoždění sklizně o 10 – 14 dnů, bude počet plodů na stromech i jejich velikost menší. Vzhledem k extrémně silnému tlaku houbových chorob a horšímu opylení plodů bude ve sklizni i větší podíl jablek na zpracování. Horší sklizeň jablek lze předpokládat v oblastech severních, severovýchodních a jihozápadních Čech. **U hrušní** sledujeme dlouhodobý nárůst produkce související s postupným vstupem hrušňových výsadby do plné plodnosti. V roce 2013 byl v sadech zaznamenán častější výskyt bakteriální spály růžovitých a vzhledem k průběhu počasí byl v porostech zaznamenán vyšší výskyt mery hrušňové.

Vzhledem k botanickým nárokům **slivoní** nebyly výsadby na většině území republiky tolik ovlivněné špatným průběhem počasí a jejich sklizeň se očekává na průměrné úrovni. Nárůst produkce je způsoben, obdobně jako u hrušní, zejména vstupem mladých porostů do plné plodnosti. Vzhledem k velmi špatné sklizni modrých peckovin v roce 2012 na Moravě se meziročně odhaduje nárůst o 73 %. Přestože místy došlo k většímu propadu plodů a násada slivoní není výrazně vysoká, lze předpokládat dobrou velikost plodů.

Produkce **třešní** byla v roce 2013 nejslabší ze všech ovocných druhů. Na porostech se negativně projevilo několik faktorů – špatné počasí v době květu a dlouhodobé zamokření půdního profilu, jehož následkem došlo v mnoha případech až k úplnému propadu plodů. Lepší úrodu poskytly jen porosty raně kvetoucích odrůd třešní, které odkvetly ještě před silným ochlazením a nástupem dešťů. Třešně byly neobvykle silně zasažené i moniliovým úžehem.

Produkce **višní** vykazuje vzhledem ke stáří většiny výsadby trvale klesající trend. V roce 2013 se na úrodě višní negativně projevily stejné faktory jako u třešní. Nejvíce poškozené byly rané odrůdy višní, kde došlo v mnoha případech až ke 100% propadu násady.

Uvážíme-li úbytek ploch meruňkových sadů v posledních letech, byla úroda **meruněk** v roce 2013 paradoxně jednou z nejlepších v posledním desetiletí. Stromy velmi dobře přezimovaly a stihly odkvést ještě za příhodného počasí. Vzhledem k umístění většiny porostů v suché oblasti jižní Moravy, kde srážky nedosahovaly extrémních hodnot, se špatný průběh jara na porostech negativně neprojevil. Tlak moniliového úžehu byl většinou jen střední intenzity, což umožnilo ve vhodných pěstitelských oblastech dobrou sklizeň i u ekologických či neošetřovaných porostů. Sklizeň **broskví** má dlouhodobě klesající trend. Přestože byla násada broskvoní na jižní Moravě dobrá a v Čechách průměrná, celková sklizeň dosáhla pouze 70 % pětiletého průměru. Porosty jsou přestárlé a nové se prakticky nevysazují z důvodu obtížného umístění produkce v maloobchodní síti a silné konkurence jižních států EU.

Porosty **červeného a černého rybízu** neutrpěly během jara vážnější škody kromě několika ploch zaplavených přívalovými dešti. Naopak vlivem velmi suchého průběhu léta docházelo až k zasychání třápin a scvrkávání bobulek, což mělo na následek mírné snížení sklizně, která byla i tak na průměrné úrovni. **Angrešt, maliník a ostružiník** se v profesionálním ovocnářství pěstují jen okrajově, stále častěji s využitím krytých ploch.

Produkce **jahod** byla v rámci ČR nevyrovnaná. Sklizeň byla opožděna, nejranější odrůdy často začínaly zrát až v červnu a sklizeň se protáhla až do první dekády července. Komplikace přineslo i deštivé počasí. Citlivější odrůdy vlivem dešťů začínaly hnit a několik pěstitelů utrpělo škody také vlivem zaplavení porostů.

Vývoj situace s letním ovocem ze sklizně 2013

Situace v odbytí letního ovoce byla v posledních třech letech stabilnější nežli v předchozím velmi nejistém období. Sklizeň letního ovoce na zpracování byla v roce 2013 meziročně nižší. Přetrvává trend poklesu produkce broskví v souvislosti s likvidací jejich ploch, stále klesá zájem o rybízy na zpracování. Naproti tomu vzrostl zájem odběratelů o meruňky.

Velmi příznivé ceny za ovoce na zpracování v roce 2012 v řadě případů v roce 2013 výrazně poklesly. Hlavní komoditou byly višně, kde se ceny i přes nižší úrodu propadly na cca 10 - 12 Kč/kg u višní na lisování, ceny višní na kompoty byly asi o 50 % vyšší. Pod hranicí rentability poklesly i ceny červeného a černého rybízu. Ceny zemědělských producentů třešní (tzv. farmářské ceny) i přes nižší sklizeň zůstaly na stejné úrovni předchozího roku, zatímco spotřebitelské ceny výrazněji stouply a snížily tak poptávku. Jedním z důvodů je také pokračující ekonomická recese a neochota spotřebitelů nakupovat za vyšší ceny.

Odbyt moravských meruněk byl uspokojivý, přestože sklizeň byla jednou z nejvyšších v posledních letech. Díky úspěšné propagaci české produkce a zájmu konzumentů o domácí plně vyzrálé ovoce byly meruňky realizovány za ceny přesahující obvykle 20 - 25 Kč/kg. Ceny jahod poklesly, což způsobila větší nabídka dovozových jahod z Polska nabízená zejména na tržnicích.

PRODUKČNÍ OVOCNÉ SADY V ČR

Sklizeň ovoce z produkčních sadů v roce 2012 dosáhla 138,2 tis. t, tj. nárůst o 36 % proti roku 2011, kdy však byla úroda nejnižší za posledních několik desítek let. Produkce jablek vzrostla meziročně o 49 % na 117,9 tis. t a na celkové sklizni ovoce z produkčních sadů se podílela 85 %. Vlivem nástupu nových výsadeb hrušní do plné plodnosti vzrostla meziročně také sklizeň hrušek o 86 % na 5,8 tis. t. Naopak výrazně méně se sklídilo meruněk, švestek, slivoní a také višní. Důvodem bylo mrazivé počasí v měsících dubnu a květnu. Historicky nejnižší byla úroda broskví z důvodu značně nevyhovující věkové struktury broskvoní a poměrně rychlého snižování produkčních ploch.

Vývoj ploch produkčních ovocných sadů v ČR (ha)

Ovocný druh	2009		2010		2011		2012		2013	
	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné
Jabloně	8 986	8 693	9 026	8 720	9 135	8 616	9 071	8 617	9 080	8 751
Hrušně	658	475	691	515	754	560	753	630	767	651
Broskvoně	846	832	798	781	731	721	652	641	584	572
Meruňky	1 407	1 334	1 236	1 174	1 200	1 127	1 105	1 043	1 075	1 040
Třešně	967	876	947	880	991	879	952	838	957	879
Višně	1 840	1 772	1 807	1 747	1 836	1 692	1 753	1 659	1 647	1 605
Slivoně, švestky	1 590	1 254	1 811	1 388	1 940	1 507	2 041	1 618	2 072	1 738
Angrešt	5	5	5	5	6	5	3	3	3	3
Rybíz červ. a bílý	1 002	984	902	891	900	892	891	889	887	883
Rybíz černý	345	344	321	313	334	310	347	316	349	327
Maliník, ostružiník	29	29	37	27	112	28	143	44	139	139
Ořešák vl.	24	24	94	33	134	30	142	31	145	34
Ostatní druhy	14	14	102	32	114	43	72	54	79	70
CELKEM	17 713	16 636	17 777	16 505	18 187	16 413	17 925	16 384	17 784	16 692

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: stav vždy k 31. 5., ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka

Odhad celkové úrody ovoce v produkčních sadech k 1. 9. 2013 uvádějí téměř 13% nárůst v porovnání se sklizní ovoce roku 2012 a v porovnání s průměrem posledních pěti let by se sklídilo o téměř 8 % ovoce více.

Vývoj sklizně a výnosů v produkčních ovocných sadech v ČR

Ovocný druh	Celková sklizeň v t					Průměrný výnos t/ha				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Jabloně	144 993	103 304	79 134	117 897	127 471 ²⁾	16,68	11,85	9,18	13,68	14,57
Hrušně	5 866	3 482	3 103	5 774	7 258 ²⁾	12,35	6,76	5,54	9,17	11,15
Broskvoně	3 038	1 717	1 839	1 465	1 664 ¹⁾	3,65	2,20	2,55	2,29	2,91
Meruňky	4 209	1 031	2 440	904	3 759 ¹⁾	3,16	0,88	2,16	0,87	3,61
Třešně	2 595	1 851	1 519	1 323	1 492 ¹⁾	2,96	2,10	1,73	1,58	1,70
Višně	6 891	3 472	5 825	4 340	4 798 ¹⁾	3,89	1,99	3,44	2,62	2,99
Slivoně, švestky	7 543	4 218	5 741	3 950	6 837 ¹⁾	6,02	3,04	3,81	2,44	3,93
Angrešt	0,1	0,8	0,02	0,60	1,14 ¹⁾	0,02	0,16	0,01	0,18	0,38
Rybíz červ., bílý	2 372	1 438	1 467	1 843	2 032 ¹⁾	2,41	1,61	1,64	2,07	2,30
Rybíz černý	547	489	163	681	605 ¹⁾	1,59	1,56	0,53	2,15	1,85
Maliník, ostružiník	36	15	20	28	24 ¹⁾	1,24	0,55	0,71	1,05	0,17
CELKEM	178 090	121 018	101 251	138 205	155 941	-	-	-	-	-

Pramen: MZe, OU ČR, ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2013, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2013

Plocha plodných a mladých ovocných produkčních sadů podle ovocnářských oblastí ČR červen 2013 (ha)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé
Jabloně	2133,5	83,9	1567,8	71,0	787,7	28,0	1385,1	38,0	1692,1	38,0	1184,6	70,1	8750,8	329,0
Hrušně	165,1	19,3	185,2	28,5	20,1	10,9	155,0	7,8	80,2	19,8	45,4	30,3	651,0	116,5
Třešně	272,3	21,7	113,7	2,3	129,4	4,3	205,5	9,8	88,3	15,1	69,6	24,7	878,8	77,9
Višně	385,2	1,1	254,5	12,8	171,9	2,5	238,0	0,0	380,1	0,3	175,1	25,7	1604,8	42,4
Meruňky	57,1	3,8	50,4	2,0	0,7	0,1	17,4	1,3	893,6	15,1	20,9	12,9	1040,1	35,3
Broskvoně	106,7	1,0	16,9	0,0	0,2	0,3	27,3	0,1	412,8	10,7	8,1	0,0	571,9	12,1
Slivoně, švestky	163,1	1,6	188,3	7,9	157,7	38,8	253,3	46,0	689,6	86,6	285,8	152,6	1738,0	333,6
Angrešt	0,1	0,0	1,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	1,5	0,0	3,4	0,0
Rybíz červ., bílý	145,2	0,0	142,5	0,8	168,6	0,2	220,8	2,7	68,2	0,0	138,1	0,0	883,3	3,6
Rybíz černý	47,8	1,7	95,6	3,5	26,6	7,3	95,2	7,8	3,1	1,0	58,8	0,0	327,2	21,4
Ořešák vlašský	8,5	1,3	3,4	42,5	0,4	0,4	4,4	1,3	17,1	59,8	0,3	5,9	34,1	111,3
Maliník, ostruž.	76,4	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	4,0	0,0	1,3	0,0	55,3	0,0	139,2	0,0
Ost. druhy	14,2	0,0	8,0	0,0	12,2	2,2	9,4	0,0	23,5	6,0	2,4	0,7	69,8	8,9
CELKEM	3575,2	135,5	2627,6	171,4	1477,9	94,9	2615,5	114,8	4350,2	252,4	2046,0	322,9	16692,3	1091,9

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Sklizeň ovoce z produkčních ovocných sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2012 a prognóza na rok 2013 (t)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Jabloně ²⁾	27 200	26 050	25 028	21 918	7 719	6 404	31 055	24 586	15 535	29 595	11 361	18 918	117 897	127 471
Hrušně ²⁾	1 575	1 936	929	1 526	84	140	2 530	2 458	280	756	377	443	5 774	7 258
Třešně ¹⁾	512	506	115	194	178	129	440	405	55	237	23	19	1 323	1 492
Višně ¹⁾	1 283	1 090	944	786	420	406	941	1 021	737	1 285	14	210	4 340	4 798
Meruňky ¹⁾	3	74	9	80	0	0	24	55	864	3 530	4	20	904	3 759
Broskvoně ¹⁾	199	308	29	28	0	0	139	107	1 093	1 214	5	8	1 465	1 664
Slivoně, švestky ¹⁾	694	741	650	789	299	702	1 271	1 208	503	2 062	532	1 335	3 950	6 837
Angrešt ¹⁾	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Rybíz červ., bílý ¹⁾	197	337	246	299	72	79	703	565	157	353	467	398	1 843	2 032
Rybíz černý ¹⁾	51	79	95	114	52	19	270	240	2	3	211	149	681	605
Maliny, ostružiny ¹⁾	26	16	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4	28	24
CELKEM	31 740	31 137	28 046	25 735	8 824	7 879	37 374	30 652	19 226	39 035	12 995	21 504	138 205	155 941

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2013, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2013; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Finanční vyjádření sklizně ovoce

Tržby za celkovou produkci ovoce v roce 2012 vzrostly v porovnání s předchozím rokem o 12,7 % a dosáhly 1,6 mld. Kč. Produkce ovoce z produkčních sadů byla zrealizována za 1,1 mld. Kč (tj. o 25,5 % více v porovnání s rokem 2011), přičemž největší podíl na tržbách měla jablka (69,8 %). V porovnání s předchozí sezónou došlo v sezóně 2012/13 k nejvýraznějšímu propadu tržeb za produkci meruněk, slivoní a broskví. Naproti tomu tržby za produkci hrušek, jablek a rybízů se vzhledem k výrazně vyšší sklizni zvýšily.

Tržby za produkci ovoce z extenzivních sadů v sezóně 2012/13 zaznamenaly pokles o 5,6 % na 562,7 mil. Kč z důvodu poklesu tržeb zejména za višně, meruňky, jahody, broskve a třešně. Jablka sklizená z těchto sadů byla zrealizována za 170,5 mil. Kč, což je meziroční mírný pokles (-1,4 %).

Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR v produkčních a extenzivních ovocných sadech v letech 2009 - 2012 uvádí tabulka v příloze č. 3 této zprávy.

Inventarizace ovocných sadů

V roce 2013 je v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno celkem 17 784 ha produkčních ovocných sadů (tj. meziroční snížení ploch o 141 ha), z toho plodné výsadby představují 16 692 ha. Podle údajů odboru trvalých kultur ÚKZÚZ Brno je k červnu 2013 v registru sadů evidováno 1 151 subjektů obhospodařujících ovocné sady včetně sadů pěstovaných v režimu ekologického zemědělství.

V roce 2013 se výměra přestárých produkčních sadů mírně snížila (-78,7 ha), avšak jejich podíl na celkové výměře těchto sadů se meziročně nezměnil a činí 46,7 % (v roce 2012 dosahoval 46,7 %, v roce 2011 dosahoval 46,4 %, v roce 2010 činil 46,1 %, v roce 2009 dosahoval 46,8 %). Mírně se meziročně

zvýšila plocha sadů na začátku plodnosti a v plné plodnosti. Nevyhovující věkovou strukturu má nadále drobné ovoce stejně jako broskvoně, jabloně a meruňky. Nejpriznivější věková struktura výsadeb je u švestek a slivoní, černého rybízu a rovněž u hrušní.

Přesný soupis ploch produkčních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Vyhodnocení uvádí následující tabulka.

Vyhodnocení plochy produkčních sadů hlavních ovocných druhů v ČR podle plodnosti (červen 2013)

Ovocný druh		Výsadby neplodné (mladé)	Začátek plodnosti	Plná plodnost	Pokles plodnosti	Celkem
Jabloně	ha %	328,95 3,6	849,13 9,4	2 687,84 29,6	5 213,85 57,4	9 079,77 100,0
Hrušně	ha %	116,45 15,2	160,88 21,0	313,57 40,8	176,53 23,0	767,43 100,0
Broskvoně	ha %	12,07 2,1	6,54 1,1	204,21 35,0	361,13 61,8	583,95 100,0
Meruňky	ha %	35,34 3,3	91,81 8,5	507,07 47,2	441,21 41,0	1 075,43 100,0
Třešně	ha %	77,87 8,1	84,92 8,9	429,52 44,9	364,29 38,1	956,60 100,0
Višně	ha %	42,37 2,6	125,48 7,6	829,19 50,3	650,13 39,5	1 647,17 100,0
Slivoně, švestky	ha %	333,63 16,1	408,01 19,7	1 010,42 48,8	319,52 15,4	2 071,58 100,0
Angrešt	ha %	0,00 0,0	0,28 8,2	1,60 47,1	1,52 44,7	3,40 100,0
Rybíz bílý	ha %	0,10 1,3	0,00 0,0	0,00 0,0	7,50 98,7	7,60 100,0
Rybíz červený	ha %	3,55 0,4	7,92 0,9	325,53 37,0	542,38 61,7	879,38 100,0
Rybíz černý	ha %	21,38 6,1	23,45 6,7	245,72 70,5	58,02 16,7	348,57 100,0
CELKEM	ha %	971,71 5,6	1 758,42 10,1	6 554,67 37,6	8 136,08 46,7	17 420,88 100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Podle Registru sadů ÚKZÚZ je k červnu 2013 evidováno celkem 341 zemědělských podnikatelů s výměrou 4 408,2 ha sadů v ekologickém režimu pěstování ovoce.

Plochy ovocných sadů v ČR v ekologickém režimu vedené v registru sadů k červnu 2013 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	183,6	168,6	248,1	45,3	362,4	389,6	1 397,7
Hrušně	9,7	3,6	91,2	11,8	46,6	34,9	197,8
Třešně	20,2	22,1	20,2	11,2	19,3	76,5	169,5
Višně	11,8	5,2	30,2	4,5	61,9	158,8	272,4
Meruňky	3,0	0,5	1,0	1,6	340,8	15,7	362,6
Broskvoně	9,2	0,4	1,7	0,1	66,7	3,3	81,3
Slivoně, švestky	37,4	56,4	51,8	102,6	391,2	167,8	807,3
Rybíz červený a bílý	54,3	0,2	21,0	37,9	0,5	38,2	152,0
Rybíz černý	36,5	5,2	59,7	16,2	3,1	18,4	139,1
Angrešt	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4
Maliník, ostružiník	68,0	0,6	0,0	0,0	0,9	49,9	119,4
Ostatní druhy	0,1	2,5	8,0	9,4	28,4	3,1	51,5
Celkem	435,5	265,9	575,4	242,0	1 395,9	962,7	3 877,4

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy – líska obecná, jeřáb obecný, jeřáb černý, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, kdouloň podlouhlá, kaštanovník jedlý, borůvka

Obnova ovocných sadů v ČR

V období od roku 1995 do 31. 5. 2013 bylo v ČR nově vysázeno celkem 11 460,4 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 9 308,8 ha. V roce 2012 bylo s finanční podporou státu nově vysázeno 292 ha.

Plochy výsadeb ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995 - 31. 5. 2013 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	984,5	346,2	630,2	1 148,7	999,4	909,6	5 018,5
Hrušně	183,6	25,0	105,4	157,8	83,4	77,0	632,2
Třešně	202,8	53,3	50,4	121,7	86,1	90,4	604,6
Višně	293,4	145,4	106,4	218,4	170,2	142,0	1 075,9
Meruňky	60,6	0,8	43,4	20,2	529,3	29,2	683,6
Broskvoně	32,6	0,9	19,0	30,3	348,9	11,6	443,4
Slivoně, švestky	128,2	158,9	137,4	249,6	648,2	403,0	1 725,4
Rybíz červený a bílý	84,6	51,6	92,5	158,1	61,1	90,5	538,4
Rybíz černý	48,8	28,8	99,7	100,2	5,0	63,7	346,2
Angrešt	0,1	0,1	1,1	1,5	0,8	1,7	5,4
Maliník, ostružiník	78,7	2,2	0,0	1,7	10,5	53,9	145,0
Ostatní druhy	27,1	22,8	39,9	9,8	87,3	52,8	239,7
Celkem	2 125,2	836,0	1 325,4	2 218,2	3 030,2	1 925,4	11 460,4

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy – líska obecná, jeřáb obecný, jeřáb černý, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, kdouloň podlouhlá, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Výše dotací na 1 ha:

1995 - 53 tis. Kč, 1996 – 42 tis. Kč, 1997 – 50 tis. Kč, 1998 – 80 tis. Kč,
 1999 - 60 tis. Kč, 2000 – 77 tis. Kč, 2001 – 55 tis. Kč,
 2002 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;
 2003 - jádroviny 155 tis. Kč, peckoviny 52 tis. Kč, bobuloviny 26 tis. Kč;
 2004 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;
 jádroviny 144,5 tis. Kč, peckoviny 57,8 tis. Kč, bobuloviny 28,9 tis. Kč
 2005 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2006 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2007 - jádroviny 179,2 tis. Kč, peckoviny 89,6 tis. Kč, bobuloviny 44,8 tis. Kč
 2008 - jádroviny 159,6 tis. Kč, peckoviny 79,8 tis. Kč, bobuloviny 39,9 tis. Kč
 2009 - jádroviny 183,3 tis. Kč; peckoviny 100,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2010 - jádroviny 163,0 tis. Kč; peckoviny 80,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč
 2011 - jádroviny 145,2 tis. Kč; peckoviny 72,6 tis. Kč; bobuloviny 36,3 tis. Kč
 2012 – jádroviny 196,2 tis. Kč; peckoviny 95,3 tis. Kč; bobuloviny 27,6 tis. Kč

Plochy výsadeb produkčních sadů 2012/2013 (jaro)

Ovocný druh	Výměra v ha	Ovocný druh	Výměra v ha
Jabloně	277,4	Slivoně, švestky	78,9
Hrušně	13,7	Rybíz červený	2,7
Třešně	19,5	Rybíz černý	11,8
Višně	16,8	Angrešt	0,0
Meruňky	20,2	Maliník, ostružiník	32,0
Broskvoně	5,1	Ostatní druhy	15,8
CELKEM	493,9 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Zastoupení odrůd jableň v produkčních sadech v ČR

Skupina odrůd	Odrůda jableň	ROK 2009 Celková vý- měra v ha	ROK 2010 Celková vý- měra v ha	ROK 2011 Celková vý- měra v ha	ROK 2012 Celková vý- měra v ha	ROK 2013 Celková vý- měra v ha
Letní odrůdy celkem		142,9	140,7	191,0	191,2	183,6
Podzimní odrůdy	James Grieve a mutace	190,9	174,2	164,2	156,2	155,1
	Ostatní	148,2	164,4	162,7	163,5	162,1
Podzimní odrůdy celkem		339,1	338,6	326,9	319,7	317,2
Zimní odrůdy	Šampion	505,9	520,6	513,9	499,2	491,3
	Spartan, McIntosh	679,0	647,3	630,0	577,8	559,0
	Rubín, Bohemia	665,2	678,0	654,9	619,1	633,4
	Gala	273,9	277,5	285,3	334,5	383,9
	Golden Delicious a var.	2 031,4	1 978,2	1 986,8	1 955,4	1 950,0
	Skup. Red Delicious	174,7	149,9	143,3	135,4	130,1
	Jonagold a mutace	632,2	656,3	660,4	671,8	666,8
	Melrose	134,4	120,0	145,0	141,9	133,6
	Gloster	276,7	279,1	249,9	232,9	229,9
	Rubinola	162,8	168,9	192,1	197,4	205,2
	Topaz	190,4	214,9	242,3	249,6	256,4
	Idared	1 705,1	1 664,9	1 657,7	1 651,5	1 659,9
	Melodie	97,6	85,9	80,4	76,6	74,1
	Ost. zimní odrůdy	974,4	1 105,7	1 175,4	1 217,4	1 205,5
Zimní odrůdy celkem		8 503,7	8 547,1	8 617,4	8 560,5	8 479,0
CELKEM		8 985,7	9 026,4	9 135,3	9 071,4	9 079,8

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Plochy vykloučených ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995 – červen 2013 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	875,2	388,8	366,3	896,8	947,7	303,8	3 778,6
Hrušně	19,7	18,3	58,5	13,0	28,0	1,2	138,5
Třešně	196,2	45,2	17,4	46,0	55,8	43,1	403,6
Višně	218,8	69,3	97,9	172,1	251,3	52,4	861,8
Meruňky	35,2	0	41,2	2,5	1 186,6	0,9	1 266,4
Broskvoně	90,6	0	14,4	29,3	1 305,6	12,2	1 451,9
Slivoně, švestky	69,2	11,1	28,1	11,3	47,9	13,4	181,0
Rybíz červený a bílý	95,4	80,3	121,3	61,2	16,7	80,9	455,8
Rybíz černý	5,3	37,8	24,7	73,0	30,4	115,2	286,2
Angrešt	0	21,3	9,0	4,0	11,4	43,8	89,5
Maliník, ostružiník	5,6	0,2	0	15,3	3,1	4,0	28,2
Ostatní druhy	1,2	0	0	0	8,1	0,5	9,8
Celkem	1 612,4	672,3	778,5	1 324,5	3 892,6	671,4	8 951,7

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, ořešák vlašský, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka

Plochy vykloučených ovocných sadů 2012/2013 (jaro)

Plodina	Výměra v ha	Plodina	Výměra v ha
Jabloně	226,0	Slivoně, švestky	15,9
Hrušně	8,8	Rybíz červený	9,9
Třešně	33,3	Rybíz černý	2,0
Višně	117,0	Angrešt	0,0
Meruňky	22,8	Maliník, ostružiník	0,0
Broskvoně	56,8	Ostatní druhy	0,2
CELKEM	492,7 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

INTEGROVANÁ PRODUKCE OVOCE V ČR

Integrovaná produkce (IP) je ekonomická produkce ovoce vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizace nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Klade důraz na zvýšení ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Vyžaduje jak důkladné znalosti o cílech a zásadách integrované produkce ovoce, dodržování stanovené pěstitelské technologie, vyhovující zásadám integrované produkce, tak i kladný aktivní přístup pěstitelů ovoce k ochraně přírody.

Cílem IP je především ochrana přírodního prostředí ovocného sadu a živých organismů, které se v něm vyskytují, zajištění druhové rozmanitosti přirozeně se vyskytujících nebo introdukovaných živočišných a rostlinných druhů v ovocných sadech a jejich blízkém okolí. V roce 2011 byly aktivity Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce oceněny společností Business Leaders Forum nominací Managementu integrované produkce ovoce do evropského kola prestižní soutěže „Cena zdraví a bezpečného životního prostředí“.

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) byl v ČR založen v roce 1990 jako dobrovolné sdružení pěstitelů a zástupců výzkumu a je součástí Ovocnářské unie ČR. Počet pěstitelů ovoce v tomto systému se stále zvyšuje. Ke dni 31. 8. 2013 je v tomto svazu registrováno celkem 298 členů s celkovou výměrou ovocných sadů a školek 10 466 ha. V roce 2013 byla známka SISPO udělena 176 členům, kteří pěstují ovoce na 8 730 ha. Ochranná známka nebyla udělena nebo byla odebrána 82 subjektům, kteří hospodaří na výměře 1 417 ha sadů. V rámci členské základny se 35 podniků s výměrou 319 ha nachází v přechodném období, pět subjektů je nevýrobních.

Výměry ovocných sadů členů SISPO k 31. 8. 2013

Ovocný druh	Plocha ovocných sadů s nárokem na udělení známky SISPO v ha	Plocha ovocných sadů čekatelů na známku SISPO v ha	Celková plocha přihlášených ovocných sadů v ha
Jabloně	5 220	538	5 758
Hrušně	410	70	480
Třešně	423	88	511
Višně	841	149	990
Slivoně	700	409	1 109
Meruňky	301	257	558
Broskvoně	160	84	244
Rybíz červený	518	76	594
Rybíz černý	152	64	216
Rybíz bílý	0	2	2
Ostatní	0	4	4
Celkem	8 725	1 741	10 466

Pramen: OU ČR

Odrůdy jednotlivých ovocných druhů povolených k výsadbě v roce 2013 v rámci SISPO

Jabloně	Hrušně	Třešně	Višně	Slivoně
Ametyst	Alfa	Adélka	Érdi Bőtermő	Bellamira
Angold	Amfora	Aranka	Fanal	Carpatin
Braeburn + mutace ¹⁾	Bohemica	Burlat	Gerema	Čačanská lepotica
Gala + mutace ²⁾	David	Halka	Morela pozdní	Domácí velkoplodá
Golden Delicious + mutace ³⁾	Dicolor	Horka	Morellenfeuer	Elena
Goldstar	Elektra	Justyna	Morsam	Gabrovská
Idared + mutace ⁷⁾	Erika	Kordia	Samor	Haganta
Jonagold + mutace ⁴⁾	Hortensia	Regina	Újfehértói Fürtős	Hanita
Julia	Konference	Summit		Jojo
Lipno	Lucasova	Sylvana		Katinka
Luna	Radana	Téchlovan		Presenta
Melodie	Uta	Tamara		President
Miodar	Williamsova	Van		Stanley
Opál		Vanda		Těchobuzická
Orion		Vilma		Topend plus
Rajka		Jacinta		Topfirst
Rozela		Kassandra		Topfive
Rubimeg				Tophit
Rubín + mutace ⁵⁾				Toptaste
Rubinola				Valjevka
Rubinstep				Valor
Sirius				Tegera
Šampion + mutace ⁶⁾				
Topaz + mutace ⁸⁾				
Vysočina				
Rondo				
Denar				
Goldlane				
Shalimar				

Poznámka:

- 1) - Braeburn Helene, B. Lochbui, B. Rosabel, B. Mariri Red, B. Hillwell (Hidala), Royal Braeburn
- 2) - Schniga (Gala Schnitzer), Mitchgla (Mondial Gala), Regal Prince Gala (Gala Must), Gala Galaxy, Royal Gala (Tenroy), Anaglo
- 3) - Golden Delicious Reinders, Smoothe, Dione, Delvit, Early Gold (Snygold, Erligold)
- 4) - Red Prince (Jonaprince), Jonagold Marnika, Jonagored, Jonagored Supra, King Jonagold, Jonagold Wilmuta, Jonagold de C oster, Rubinstar, Jonareve, Daligo, New Jonagold, Novajo, Schnieca (Jonica), Jomured, Jonagold Boerkamp (Early Queen), Jomar (Marnica), Jonaveld (First Red)
- 5) - Bohemia, Gold Bohemia
- 6) - Šampion Arno, Šampion Reno, Šampion Red
- 7) - Red Idared, Idaredest, Neidared
- 8) - Red Topaz

Broskvoně	Meruňky	Nektarinky	Rybíz červený	Rybíz černý
Cresthaven	Avirine (Bergarouge)	Maria Aurelia	Detvan	Ben Connan
Diamond Princess	Bergeron	Maria Laura	Holandský červený	Ben Gairn
Merspri	Cotpy (Pinkot, Pinkcot)	Stark Redgold	Losan	Ben Hope
Redhaven	Cotsy (Versyl-Sylvercot)	Tena	Rondom	Ceres
Symfonie	Goldrich	Zaitabo (Big Top)	Rovada	Ójebyn
Zaifer (Royal Glory)	Hargrand	Harko	Rubigo	Titania
Zainoar (Rubirich)	Kioto		Vitan	Triton
Zaifuro (Fidelia)	Leskora			
Alix	Velkopavlovická			

Maliník	Angrešt
Ada	Darek
Canby	Invicta
Glen Ample	Karát
Medea	Matys
Tulameen	Mistrál
Heritage	Pax
Polka	Prima
	Remarka
	Rixanta

Pramen: OU ČR

Podmínky a pravidla pěstování ovoce v integrovaném systému jsou řešeny v rámci Programu rozvoje venkova **nařízením vlády č. 79/2007 Sb.**, o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů. Toto nařízení řeší rovněž podmínky a podpory v ekologickém ovocnářství.

ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2012 pokračuje výrazný pokles produkce školkařských výpěstků. Výjimku tvoří pouze rybíz bílý a červený a angrešt, u kterých došlo ke zvýšení zájmu malospotřebitele o jejich výsadbu. Nejvýrazněji se snížila produkce školkařských výpěstků peckového ovoce a bobulového ovoce.

Přehled o školkařské výrobě v ČR (ks)

Druh	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jabloň	888 742	771 506	805 386	891 802	1 158 537	1 383 056	1 278 133	1 084 943	1 074 292
Hrušeň	153 613	119 668	258 909	294 741	243 581	290 736	247 905	245 152	235 616
Třešeň	175 590	162 852	169 480	148 631	120 472	130 492	157 056	150 502	134 613
Višeň	97 999	103 592	113 749	94 052	57 793	62 925	61 386	41 252	36 037
Slivoň	284 192	295 317	343 954	340 576	291 971	300 082	351 014	321 822	235 169
Meruňka	180 250	214 704	259 170	293 153	233 444	274 173	206 630	177 449	154 369
Broskvoň	134 472	187 425	212 103	160 101	129 845	127 742	115 367	107 017	90 451
Mandloň	406	435	480	1 305	1 755	4 169	4 061	2 525	1 344
Kdouloň	-	753	560	614	1 540	2 596	2 146	2 287	583
Ořešák vlašský	24 665	16 945	36 142	52 048	48 798	65 478	72 784	74 359	68 052
Angrešt	279 560	277 375	241 507	230 816	213 630	193 783	207 307	173 176	174 711
Rybíz bílý	60 422	50 487	45 867	41 796	44 424	42 424	51 442	38 764	56 473
Rybíz černý	322 457	380 081	264 353	186 254	154 276	166 561	279 181	246 854	221 875
Rybíz červený	426 017	344 451	265 113	243 610	259 813	232 434	255 788	197 616	242 952
Maliník	223 210	361 555	343 414	298 138	316 327	340 307	405 691	305 781	246 087
Ostružiník	14 610	17 761	42 669	41 772	37 490	31 898	58 138	37 243	21 381
Borůvka	-	-	16 120	24 266	169 431	236 016	203 027	146 476	68 870
Jahodník	7 653 590	10 987 339	8 011 367	6 541 637	7 976 322	7 150 330	5 804 365	7 282 205	5 664 260
Líska obecná	3 300	3 650	4 930	5 649	3 585	2 171	3 100	9 246	7 950

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Přehled o výrobě podnoží pro ovocné druhy v ČR (ks)

Druh	Období						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Broskvomandloň	-	-	-	-	900	1 647	7 325
Broskvoň	373 600	91 900	65 500	56 672	139 900	175 156	158 561
Hrušeň	63 000	96 750	58 500	59 100	88 600	124 150	92 700
Jabloň	1 294 340	1 234 835	1 606 786	1 523 203	1 203 562	1 469 090	1 184 233
Kaštanovník	-	-	-	150	-	-	-
Kdouloň	113 440	88 907	113 040	170 517	129 850	79 958	67 860
Mahalebka	52 700	63 500	41 600	36 300	12 300	35 300	28 400
Mandloň	3 000	-	-	-	5 050	7 640	17 043
Meruňka	766 000	213 000	90 600	45 100	54 300	49 800	61 200
Meruzalka	948 240	861 228	893 925	832 315	928 450	796 510	917 380
Ořešák vlašský	26 700	54 100	72 110	107 200	99 770	114 040	110 800
Slivoň	138 700	144 550	463 557	849 320	1 715 070	2 442 705	2 021 830
Třešeň	128 992	149 400	138 184	139 464	79 960	136 290	58 300
CELKEM	3 908 712	2 998 170	3 543 802	3 819 341	4 457 712	5 531 286	4 725 632

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OVOCE V ČR

V únoru roku 2013 proběhlo statistické zjišťování o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků za rok 2012. Uvedené statistické šetření je od roku 2006 zařazeno do Programu statistických zjišťování schválených ČSÚ pro MZe a předkládání statistických výkazů je povinné. Vzhledem k tomu, že některé druhy ovoce se nakupují pro výrobu pouze částečně upravené (zejména ze zahraničí), jsou údaje o nákupu rozděleny do tabulek zvlášť pro čerstvé ovoce a zvlášť pro mražené, sušené nebo jinak upravené ovoce.

Celkový nákup ovoce pro zpracování se v roce 2012 meziročně zvýšil o 30 % a dosáhl objemu 82 595 t. Nákup pouze čerstvého ovoce pro zpracování původem z tuzemska se oproti roku 2011 zvýšil o 40 % na 57 044 t. Největší podíl v nákupu čerstvého ovoce pro zpracování z tuzemska tvořila, podobně jako v předchozích letech, průmyslová jablka (40 036 t, tj. meziroční nárůst téměř o 45 %). Nákup čerstvého ovoce ze zahraničí pro výrobu ovocných výrobků vzrostl meziročně o 16 % na celkových 9 518 t. Při srovnání s rokem 2011 se ze zahraničí nakoupilo o 15 % více ovoce zmrazeného a sušeného, ovocných protlaků a koncentrátů (15 550 t). Borůvky, brusinky, maliny a ostružiny se nakupovaly většinou ze zahraničí a již upravené.

Nákup ovoce v ČR (t)

Ovoce	Nákup ovoce původem						Nákupní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾					
	z tuzemska			ze zahraničí			2010		2011		2012	
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	od do		od do		od do	
Jablka konzumní	6 378	5 504	*	*	2 637	*	5,40	13,39	5,37	11,49	2,07	4,42
Jablka průmyslová	24 485	27 671	40 036	*	*	*	1,55	4,02	2,18	3,70	1,71	5,25
Hrušky	660	2 028	1 314	*	*	*	2,16	4,11	1,85	4,31	1,87	3,93
Třešně	244	381	218	*	111	*	11,79	13,27	12,57	14,75	12,00	13,81
Višně	724	1 897	911	*	*	*	7,56	11,05	10,55	14,62	13,59	17,12
Meruňky	139	773	299	*	*	*	11,85	16,60	9,90	11,44	8,80	11,88
Broskve (vč. nektarinek)	150	*	*	*	*	*	7,79	11,30	8,70	9,04	8,31	10,40
Rybíz červený	183	237	138	-	-	-	5,77	6,44	7,24	8,18	6,48	6,77
Rybíz černý	*	*	*	-	-	-	*	*	*	*	*	*
Švestky pravé	260	586	334	348	647	271	5,15	7,17	7,10	9,17	6,47	10,08
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	406	932	595	2 156	*	*	5,00	7,80	4,35	7,52	6,01	7,28
Vinné hrozny	*	5	*	*	*	*	*	*	15,38	15,42	*	*
Jahody	*	*	-	-	55	*	*	*	22,06	26,31	*	*
Angrešt	*	*	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*
Borůvky	-	-	-	-	*	*	-	-	*	*	*	*
Brusinky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maliny	-	-	-	-	100	*	-	-	26,22	27,74	*	*
Ostružiny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šípek	*	*	*	-	-	-	*	*	*	*	*	*
Ostatní	*	*	116	*	*	*	5,76	12,55	9,79	14,83	8,22	38,63
CELKEM	33 847	40 725	57 044	5 034	8 195	9 518	X	X	X	X	X	X

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: 1) nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

* nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Nákup ovoce pro další zpracování (zmrazené, sušené a jinak upravené)

Ovoce	Nákup ovoce v t původem				Náкупní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾			
	z tuzemska		ze zahraničí		2011		2012	
	2011	2012	2011	2012	od	do	od	do
Jablka konzumní	*	*	*	*	18,03	20,83	16,99	35,06
Jablka průmyslová	*	*	*	2 094	7,15	112,59	9,48	49,89
Hrušky	-	-	*	*	20,46	60,14	15,68	37,03
Třešně	-	-	-	*	-	-	*	*
Višně	*	16	551	537	32,35	103,37	35,51	131,36
Meruňky	*	21	1 112	1 095	21,12	39,43	20,43	34,25
Broskve (vč. nektarinek)	*	-	742	*	16,87	25,75	18,18	28,16
Rybíz červený	*	*	56	43	19,76	25,22	14,16	20,28
Rybíz černý	*	*	48	63	34,01	53,04	50,46	73,05
Švestky pravé	*		*	*	17,91	88,29	5,42	94,27
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	*	*	*	1 754	13,48	17,82	13,84	41,25
Vinné hrozny	-	-	395	315	48,33	52,21	49,41	52,57
Jahody	*	*	1 160	1 269	26,29	45,55	31,20	126,95
Angrešt	-	-	-	-	-	-	-	-
Borůvky	*	6	509	398	89,36	288,58	79,97	213,52
Brusinky	*	-	236	257	74,40	100,61	72,23	87,98
Maliny	*	*	259	262	34,50	95,70	27,76	93,25
Ostružiny	*	*	87	43	20,32	140,75	30,95	48,99
Šípek	-	-	*	51	*	*	29,41	31,34
Ostatní	*	*	2 441	3 216	17,89	23,50	16,32	246,03
CELKEM	1 273	484	13 485	15 550	X	X	X	X

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: 1) nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

* nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Celková výroba výrobků z ovoce včetně diaproductů se v roce 2012 oproti roku 2011 snížila o 1 % na 75 606 t. Největší podíl z celkové výroby ovocných výrobků měla výroba ovocných šťáv. Podobně jako v předchozích letech měla ze šťáv největší podíl výroba šťávy pomerančové, přestože její výroba byla cca o 20 % nižší než v roce 2011. Přesné údaje však nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů. V porovnání s předchozím rokem se zvýšila výroba šťávy jablečné (cca o 30 %) a koncentráty (o 47 %). Výroba dětské a kojenecké ovocné výživy tvořila z celkové výroby 32 %, ale v porovnání s rokem 2011 se snížila o 4 % na 24 262 t. Džemů a marmelád se v roce 2012 vyrobilo 15 686 t, tzn. o 2 % méně než v předchozím roce. Výroba kompotů meziročně klesla o 22 % na 3 574 t.

Výroba výrobků z ovoce (t)

Ovocný výrobek		Výroba v tunách				
		2008	2009	2010	2011	2012
Džemy, marmelády, švestk. povidla, rosoly apod.		20 802	12 499	13 225	15 978	15 686
Ovocné šťávy celkem		51 885	*	*	*	26 567
v tom	jablečná	22 144	*	*	*	7 116
	koncentrát (nad 67° Brix)	6 387	*	2 758	4 074	5 989
	pomerančová	*	*	*	*	*
	rybízová	*	-	-	*	*
	višňová	*	231	384	*	*
	ostatní	*	*	*	4 687	*
Proslazené (kandované) ovoce		*	*	*	*	*
Dětská a kojenecká výživa ovocná		25 929	24 330	25 728	25 279	24 262
Kompoty		5 197	5 357	3 053	4 582	3 574
Sušené ovoce		281	188	-	*	*
Ovocné pyré		129	152	183	192	170
Ovocné chlazené saláty		-	-	-	-	-
Zmrazené ovoce		1 725	1 099	1 064	1 155	704
Ostatní (kromě výrobků obsahujících alkohol)		3 480	11 386	6 254	2 782	4 387
CELKEM		109 511	81 199	70 401	76 283	75 606

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SKLADOVACÍ KAPACITY V OVOCNÁŘSTVÍ ČR

K 31. 8. 2013 bylo v ČR k dispozici celkem 80 771 t skladovacích kapacit pro skladování ovoce, přičemž kapacita skladů s řízenou atmosférou a skladů ULO představuje téměř 53%.

Struktura skladových kapacit v ovocnářství v ČR v roce 2013 (t)

Region	TYP SKLADU				
	Větráný	Chlazený	Řízená atmosféra	ULO	CELKEM
Jižní Morava	1 550	3 040	-	7 620	12 210
Severní Morava	600	2 800	-	5 300	8 700
Východní Čechy	4 000	8 650	-	13 350	26 000
Střední Čechy	-	5 100	4 250	6 350	15 700
Jižní a záp. Čechy	2 111	5 250	150	1 200	8 711
Severní Čechy	750	4 100	-	4 600	9 450
CELKEM ČR	9 011	29 780	4 250	38 220	80 771
Změna 2013/2012 v %	+3,2	-2,8	+3,5	+0,5	-0,3

Pramen: OU ČR

Pro sezónu 2012/13 bylo po sklizni počátkem prosince naskladněno 38,6 tis. t jablek, což je meziroční nárůst o 47,1 %. Kvalita jablek byla průměrná. V některých oblastech (zejména na Moravě) byla kvalita ovoce snížena vlivem poškození plodů mrazy a v některých oblastech i krupobitím. Sklizeň v zahrádkách a v extenzivních sadech byla v některých oblastech, zejména ve východních a severních Čechách, velmi vysoká, v jiných oblastech podprůměrná. Česká jablka byla vyskladňována ve větší míře do konce dubna 2013, v květnu a červnu již jen v malém množství. Podíl tuzemských jablek na trhu tak v této sezóně vrostl na 38 % ze 30 % v minulé sezóně. Poptávka trhu byla kryta jablky z dovozu, což způsobilo výrazné navýšení spotřebitelské ceny jablek.

Přehled o stavu zásob konzumních jablek (t)

Odrůda	1.12.09	1.12.10	1.12.11	1.12.12	1.1.13	1.2.13	1.3.13	1.4.13	1.5.13	1.6.13
Spartan, McIntosh	241	124	157	573	267	200	64	8	0	-
Šampion	2 146	964	823	1 498	902	639	305	153	28	-
Rubín	1 539	635	321	1 005	422	137	26	0	0	-
Gala	414	278	319	563	515	106	50	35	0	-
Ostatní raně zimní	457	251	236	280	216	70	25	0	3	-
Golden Delicious	9 715	6 423	10 437	9 464	8 001	6 204	4 029	2 620	1 747	-
Idared	17 523	12 780	7 546	15 286	13 012	11 776	9 842	5 295	3 433	-
Jonagold a mutace	4 802	3 143	3 155	3 977	3 289	2 328	1 406	812	272	-
Topaz	1 160	867	249	1 096	1 044	505	231	130	76	-
Melrose	1 033	589	720	587	419	343	232	88	10	-
Gloster	1 771	1 754	1 515	1 833	1 466	1 315	813	312	89	-
skup.Red Delicious	23	241	113	519	432	157	101	77	54	-
Zvonkové	102	261	-	-	-	-	-	-	-	-
Braeburn	-	-	167	168	155	117	7	7	2	-
Ostatní zimní	1 771	1 385	466	1 717	1 520	1 104	552	282	115	-
Jablka celkem	42 697	29 695	26 224	38 566	31 660	25 001	17 683	9 819	5 829	0
Rozdíl oproti stejnému období předchozího roku (%)	-12,3	-30,4	-11,7	+47,1	+49,9	+50,9	+63,6	+64,3	+109,7	

Pramen: MZe ve spolupráci s OU ČR

Poznámka: skup. Red Delicious: Starking, Starkrimson, Red Delicious, Red Spur, Well Spur

CENOVÝ VÝVOJ OVOCE V ČR

Ceny zemědělských výrobců

V roce 2012 zůstaly ceny zemědělských výrobců (CZV) téměř na úrovni předchozího roku. Index CZV 2012/2011 činil 101,2. V důsledku neúrody se meziročně zvýšila o pětinu cena meruněk, o 17 % cena broskví a nektarinek, po výrazném poklesu CZV v předchozím roce se cena švestek opět navýšila o 18 %. Naopak vzhledem k výraznému nárůstu ceny červeného a bílého rybízu v roce 2011 jeho cena v roce 2012 poklesla o 9 %.

Průměrné CZV konzumních jablek se v roce 2013 pohybovaly do května mírně nad úrovní cen loňského roku. Po vyskladnění tuzemských jablek a s nárůstem podílu dovážených jablek na trhu se jejich cena zvýšila.

Průměrné ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh ovoce	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Jablka konzumní	8 048	8 922	10 256	10 371	7 808	8 607	9 856	9 624	9 705
Jablka moštová	2 642	2 417	5 112	1 782	1 298	2 668	3 043	3 171	-
Hrušky	10 145	10 215	11 133	11 319	8 400	11 755	10 049	11 153	12 628
Broskve	10 879	12 829	12 806	12 010	9 891	12 855	13 004	15 179	13 665
Meruňky	17 008	14 375	16 155	19 182	14 584	19 884	20 143	24 120	22 835
Švestky	11 756	8 090	10 500	9 180	7 964	10 364	8 333	9 820	10 976
Třešně	19 811	24 746	19 900	29 366	26 460	30 314	30 601	31 757	37 120
Višně	-	-	-	-	-	-	-	-	15 339
Rybíz červený a bílý	5 936	6 442	11 889	7 647	6 643	7 017	8 602	7 855	-
Rybíz černý	-	-	-	8 400	9 500	9 500	-	-	-
Ořechy vlašské	29 882	35 000	33 000	32 000	-	-	40 000	45 478	-
Jahody tříděné	31 748	34 715	47 072	-	37 960	-	-	51 341	49 125

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období od 1. 1. - 31. 8. 2013

Průměrné ceny zemědělských výrobců u jablek konzumních podle jednotlivých měsíců v ČR v Kč/t

Měsíc	Jablka konzumní								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Leden	7 560	8 651	9 037	11 295	7 474	7 690	10 193	9 646	9 844
Únor	7 451	8 317	7 929	11 039	7 259	7 650	9 426	9 491	9 673
Březen	7 495	8 041	8 657	11 765	8 226	7 343	9 351	9 458	9 503
Duben	7 174	8 803	8 763	12 391	8 829	6 931	10 111	9 590	9 547
Květen	7 050	10 178	8 910	12 675	8 019	7 430	10 665	9 788	8 816
Červen	7 634	9 423	8 950	13 095	9 200	7 926	9 688	10 407	8 919
Červenec	9 788	11 107	11 000	14 412	10 201	8 307	11 590	11 468	12 110
Srpen	8 249	10 597	10 768	13 518	10 001	10 063	11 490	10 904	11 264
Září	8 990	9 186	11 259	10 942	8 233	8 734	10 774	9 521	
Říjen	7 797	8 333	11 152	9 212	7 180	9 421	9 469	9 151	
Listopad	7 823	7 033	11 474	8 235	7 513	9 310	8 730	9 927	
Prosinec	8 195	7 751	11 425	7 299	8 088	9 669	9 843	10 018	
Průměr	8 048	8 922	10 256	10 371	7 808	8 607	9 856	9 624	9 705

Pramen: ČSÚ

Vývoj cen zemědělských výrobců a spotřebitelských cen jablek konzumních v Kč/kg

ROK/CENY	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
CZV	9,04	8,05	8,92	10,26	10,37	7,81	8,61	9,86	9,62	9,71
SC	26,20	22,25	24,94	28,45	32,36	25,93	25,48	29,41	31,07	35,49
Poměr CZV:SC v %	34,50	36,18	35,76	36,06	32,05	30,12	33,79	33,53	30,96	27,36

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období od 1. 1. – 31. 8. 2013

Spotřebitelské ceny ovoce mírného pásma

Spotřebitelské ceny ovoce se v roce 2012 v průměru meziročně zvýšily o 6 %. Ze sledovaných druhů ovoce mírného pásma vzrostla nejvíce průměrná roční spotřebitelská cena broskví a nektarinek, stolních hroznů a konzumních jablek.

V roce 2013 se ceny všech sledovaných druhů ovoce mírného pásma (kromě jahod) pohybují výrazně nad úrovní cen stejného období roku 2012. Při porovnání průměrné ceny za období leden až srpen roku 2013 s průměrnou cenou stejného období roku 2012 vykazuje nejvyšší nárůst cena konzumních jablek (+17,2 %), dále stolních hroznů (+6,6 %) a broskví (+3,6 %). Naproti tomu k výraznému propadu cen došlo u jahod (-17,1 %).

Spotřebitelské ceny vybraných druhů ovoce mírného pásma I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Jablka			Broskve			Stolní hrozny			Jahody		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Leden	28,69	28,54	31,59	155,32	154,26	151,76	93,16	92,60	97,89	145,25	186,87	186,32
Únor	29,09	29,71	31,83	86,55	118,55	116,43	83,34	69,66	90,59	136,64	129,56	122,15
Březen	29,00	28,61	32,17	85,47	81,41	102,39	71,59	60,73	76,83	105,69	106,68	98,19
Duben	27,91	29,58	31,63	76,84	82,23	100,71	65,52	70,49	76,23	88,76	92,31	79,50
Květen	30,39	30,23	35,14	79,92	114,92	85,07	61,03	77,14	77,83	83,90	85,71	84,37
Červen	32,59	30,30	38,84	48,40	69,57	70,73	66,51	92,82	79,21	79,91	97,53	85,95
Červenec	32,46	32,59	40,66	34,14	39,91	53,53	66,71	69,02	69,93	112,24	94,94	84,20
Srpen	31,76	32,71	42,05	25,27	33,27	38,79	42,75	47,59	49,53	103,87	107,22	99,52
Září	29,84	34,40		27,57	34,90		34,74	39,24		107,17	100,40	
Říjen	27,14	33,32		36,80	36,40		37,62	40,47		119,76	138,61	
Listopad	27,72	31,90		34,80	39,51		47,57	48,26		199,46	183,47	
Prosinec	26,29	30,94		159,92	132,74		70,95	81,50		238,28	184,41	
Průměr za rok	29,41	31,07	35,49	-	-	-	61,79	65,79	77,26	126,74	125,64	105,03

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny jižního ovoce

Poměrně výrazně vzrostly v roce 2012 průměrné spotřebitelské ceny jižního ovoce, a to především citrónů, pomerančů a banánů. Pouze spotřebitelská cena kiwi se po výrazném nárůstu ceny v předchozím roce meziročně mírně snížila. V roce 2013 se pohybovaly ceny jižního ovoce výrazně nad úrovní cen stejného období roku 2012, a to především u citrónů a kiwi.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů jižního ovoce I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Pomeranče					Citróny				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Leden	26,67	26,48	28,21	27,13	24,84	34,63	31,79	29,30	25,32	35,60
Únor	28,02	26,40	24,30	24,88	28,37	32,55	33,62	28,82	26,76	35,47
Březen	29,80	26,91	23,86	27,51	29,04	30,95	32,39	27,37	25,14	34,32
Duben	30,06	27,54	26,82	26,62	27,38	29,82	32,88	27,19	27,66	35,46
Květen	31,41	28,24	27,18	28,29	30,79	29,04	35,71	27,70	30,86	42,40
Červen	31,63	29,77	27,15	30,45	33,09	29,18	42,51	30,86	35,23	45,58
Červenec	30,02	38,72	28,28	33,83	34,70	30,51	48,05	30,49	41,43	44,16
Srpen	29,74	37,03	28,32	35,71	37,91	34,73	59,03	32,65	44,87	46,41
Září	29,11	35,17	30,11	36,26		47,85	61,58	35,65	47,19	
Říjen	30,03	34,02	36,60	36,42		34,36	41,77	30,10	40,20	
Listopad	31,69	32,61	29,76	31,87		31,06	32,86	27,03	36,64	
Prosinec	27,81	27,77	27,51	25,05		31,83	30,47	24,81	34,47	
Průměr	29,66	30,89	28,17	30,33	30,77	33,04	40,22	29,33	34,65	39,93
Měsíc	Banány					Kiwi				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Leden	29,30	27,22	29,58	27,28	34,07	50,79	37,23	50,08	45,65	47,92
Únor	33,35	27,26	33,53	34,09	34,78	50,88	39,71	50,70	45,00	50,28
Březen	38,86	29,05	32,52	35,97	34,79	48,08	38,93	51,54	44,03	50,66
Duben	38,63	28,26	27,67	31,57	33,99	48,84	44,60	51,08	45,01	48,03
Květen	32,56	28,90	31,11	34,16	33,38	52,70	40,86	53,62	46,78	59,20
Červen	33,65	31,13	24,05	28,01	31,31	52,04	45,22	58,22	54,88	64,04
Červenec	28,60	29,92	22,85	29,42	31,32	53,83	51,38	58,04	57,79	64,67
Srpen	26,31	25,52	22,51	28,81	30,85	50,39	49,70	58,20	60,20	64,78
Září	25,82	27,14	22,50	28,09		55,35	54,76	57,90	63,90	
Říjen	24,85	24,30	24,54	32,11		51,19	53,64	60,27	58,14	
Listopad	26,38	23,98	25,50	27,82		49,54	51,11	59,51	52,21	
Prosinec	26,73	26,27	26,12	31,82		40,90	50,58	46,42	50,40	
Průměr	30,42	27,41	26,87	30,76	33,06	50,38	46,48	54,63	52,00	56,20

Pramen: ČSÚ

SPOTŘEBA OVOCE V ČR

V roce 2011 došlo ke snížení spotřeby ovoce o 5,5 % na 79,4 kg/os./rok z důvodu výrazného poklesu spotřeby nejen jablek, ale rovněž jižního ovoce, především banánů, kiwi, pomerančů a mandarinek. Na-proti tomu vzrostla spotřeba hrušek (o 13,9 %), švestek (o 14,1 %) a vinných hroznů (o 17,9 %). Na rok 2012 se odhaduje mírné zvýšení spotřeby ovoce, a to na cca 82,0 kg/os./rok.

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého (kg/osoba/rok)

- tj. přepočítání všech výrobků z ovoce na hodnotu ovoce čerstvého

Ukazatel	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Ovoce celkem	75,6	75,0	70,1	73,5	76,2	83,8	80,5	88,1	85,4	89,1	90,4	84,0	79,4	82,0
z toho:														
- ovoce m.p.	46,6	47,5	43,4	46,6	47,0	50,3	47,1	56,1	51,4	54,1	55,4	46,8	46,6	47,5
- jižní ovoce	29,0	27,5	26,7	26,9	29,2	33,5	33,4	30,0	34,0	35,0	35,0	37,3	32,8	34,5

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Do spotřeby ovoce se započítává ovoce určené na prodej spotřebitelům a na výrobní spotřebu. Výrobní spotřeba zahrnuje výrobu ovocných produktů tekutých, zahuštěných a tuhých, nezahrnuje se spotřeba ovoce používaného na průmyslovou výrobu alkoholických nápojů (vín, lihovin a destilátů).

Změna v metodice šetření nastala od roku 1992, proto nelze přesně srovnávat údaje o spotřebě jednotlivých druhů ovoce před uvedeným rokem a následnou časovou řadou, především vzhledem k tomu, že některé položky od roku 1992 již nelze sledovat (např. některé ovocné výrobky).

* odhad MZe

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého podle jednotlivých druhů v kg/os./rok

Druh	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Jablka	25,0	22,0	24,7	23,8	24,2	24,4	26,6	24,6	26,5	26,7	22,5	20,0
Hrušky	2,6	1,8	1,7	1,6	1,8	1,8	2,0	2,6	2,7	3,4	2,6	3,0
Švestky	3,1	3,7	3,6	3,6	4,6	5,1	3,1	5,9	4,6	4,4	4,0	4,6
Třešně	1,3	1,1	1,1	1,0	1,6	0,9	1,5	1,6	1,4	1,5	1,0	1,2
Višně	0,4	0,5	0,8	0,9	1,4	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5
Meruňky	1,3	1,1	1,5	2,1	2,5	1,7	3,3	2,3	2,1	2,3	1,4	1,6
Broskve	3,8	3,2	3,9	3,3	3,5	4,5	5,4	4,5	4,3	4,7	4,5	4,4
Rybíz	1,4	1,4	1,1	1,2	1,9	1,3	0,9	1,2	1,4	1,4	1,2	1,2
Angrešt	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Jahody zahradní	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	1,9	3,1	2,8	2,8	2,8	2,8	3,0
Vinné hrozny	2,7	2,9	2,9	3,3	3,5	4,1	4,2	3,9	4,8	4,0	3,5	4,1
Lesní plody	2,5	2,5	2,3	2,3	1,8	1,7	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8
Ostatní ovoce m.p.	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0	0,8	1,0	1,0
Citrony a grapefruity	2,8	2,8	3,0	3,2	3,8	3,8	3,6	3,7	3,8	4,2	4,3	4,4
Pomeranče, mandarinky	12,1	11,5	11,7	12,5	13,0	13,8	13,7	13,8	12,3	12,6	13,8	12,2
Banány	10,1	9,8	9,9	10,4	12,8	9,6	8,9	9,6	12,2	12,2	12,4	10,5
Ananas	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2	1,5	1,7	1,9
Kiwi	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	1,2	1,5	0,8
Ostatní jižní ovoce	2,5	2,6	2,3	3,1	3,9	6,2	5,8	6,9	6,7	5,9	6,7	5,8
Ořechy ve skořápce ¹⁾	2,6	2,6	2,9	3,0	3,0	3,2	3,9	4,0	3,9	3,8	3,5	3,5

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaj nevstupuje do součtu spotřeby ovoce

ZAHRANIČNÍ OBCHOD S OVOCEM V ČR

DOVOZ

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR v roce 2012 zaznamenal již druhým rokem pokles, a to téměř o 3 % v porovnání s předchozím rokem, na celkových 540,0 tis. t v hodnotě 11,4 mld. Kč. K nejvýraznějšímu poklesu došlo u dovozu banánů, pomerančů, hrušek, nektarinek a citrónů. Dodávky ovoce ze zemí EU se meziročně mírně zvýšily na 352,2 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely téměř 65 %. Nejvíce se do ČR dovážely banány, dále pak jablka, pomeranče, mandarinky, stolní hrozny, broskve a nektarinky. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko (111,8 tis. t) a Itálie (70,6 tis. t), dále pak Německo (41,0 tis. t), Slovensko (23,9 tis. t), Polsko (22,7 tis. t) a Řecko (24,6 tis. t). Dovoz ovoce z těchto zemí představoval 83% podíl na celkovém objemu dovezeného ovoce v tomto roce ze zemí EU.

Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2012 meziročně klesl o 9 % na 186,5 tis. t. Dovážely se zejména banány, citrusové ovoce, meruňky, švestky, ananas, stolní hrozny a arašidy. Největšími dodavateli tohoto ovoce byla Kolumbie, Ekvádor, Kostarika, Turecko, Jihoafrická republika, Pobřeží slonoviny a Surinam.

Dovoz vybraných druhů ovoce do ČR (t)

Komodita	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Jablka	70 938	81 684	70 942	70 724	62 862	82 889	74 304	86 201	45 143
Hrušky	7 988	7 679	9 214	10 308	9 701	10 670	14 520	11 556	4 563
Třešně	140	317	100	177	247	159	478	261	427
Višně	21	65	24	24	31	33	24	136	318
Meruňky	5 451	7 005	2 658	3 823	5 340	4 718	4 348	6 761	4 451
Broskve	18 778	15 666	10 773	10 550	11 159	12 903	12 962	12 417	4 426
Nektarinky	20 947	17 205	16 732	15 799	21 826	22 172	22 514	18 917	6 793
Švestky, slívy	7 380	9 050	8 027	10 740	7 905	10 100	8 755	8 519	1 784
Rybíz, angrešt	22	127	55	15	13	16	10	9	4
Jahody	6 649	7 218	7 411	7 031	8 547	7 311	8 618	10 577	10 037
Maliny, ostružiny	188	135	56	109	177	221	195	150	114
Brusinky, borůvky	165	176	108	227	179	226	266	237	150
Citróny	28 585	27 733	26 696	24 170	27 987	29 766	33 161	32 718	18 255
Grapefruity	10 613	12 186	13 580	13 381	14 566	13 646	13 909	12 881	7 588
Mandarinky	68 846	68 270	66 906	54 337	48 394	54 593	58 709	62 018	21 000
Pomeranče	54 457	59 511	60 177	56 746	57 092	64 864	60 851	56 982	44 819
Ananas	7 734	10 848	21 144	12 161	10 566	12 378	11 404	11 433	4 604
Banány	184 874	117 754	123 219	153 142	160 867	198 737	145 702	130 962	78 988
Kiwi	23 404	14 309	16 071	9 627	14 850	17 561	10 461	10 057	5 082

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje k 31. 7. 2013

VÝVOZ

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce včetně reexportu se v roce 2012 meziročně zvýšil, a to o 53 % na 201,5 tis. t v celkové hodnotě 3,0 mld. Kč. Export ovoce do zemí EU vzrostl meziročně o 54 % na 200,7 tis. t, což představuje 99,6% podíl na celkovém objemu vyvezeného ovoce. Tento výrazný nárůst je způsoben historicky nejvyšším objemem vývozu moštových jablek, který činil 101,1 tis. t. Zvýšily se především dodávky do Německa (62,7 tis. t) a Rakouska (39,7 tis. t), naopak pokles nastal u dodávek ovoce na Slovensko (71,7 tis. t), do Polska (7,9 tis. t) a Rumunska (5,7 tis. t).

Vývoz do třetích zemí v objemu 0,6 tis. t směřoval hlavně do Ruska, Chorvatska, Běloruska, na Island, do Íránu a na Ukrajinu, kam byla vyvezena zejména jablka, arašidy, dále sušené švestky, rozinky, mandle a lískové oříšky.

Vývoz vybraných druhů ovoce z ČR (t)

Komodita	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Jablka	42 967	75 396	52 653	62 389	59 866	56 856	40 201	114 553	14 037
Hrušky	1 544	1 368	1 881	1 631	1 935	2 013	2 302	2 051	535
Třešně	786	2 048	557	961	1 377	1 284	1 989	1 360	379
Višně	4 364	4 311	5 481	3 681	3 549	2 239	3 815	1 586	1 592
Meruňky	203	253	693	276	307	271	182	289	257
Broskve	1 826	1 289	800	1 021	1 365	1 325	1 423	1 345	465
Nektarinky	1 278	1 103	1 094	1 052	2 133	2 390	2 341	1 778	784
Švestky, slívy	801	406	577	647	708	980	437	832	215
Rybíz, angrešt	818	961	2 015	970	1 786	113	17	1 872	982
Jahody	225	408	401	465	381	350	212	216	361
Borůvky, brusinky	3	1	4	36	6	13	13	15	18

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje k 31. 7. 2013

Bilance zahraničního obchodu s čerstvým a sušeným ovocem v roce 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	125 902	155 758	-96 817	874 386	2 792 729	-1 918 343
Hrozny stolní čerstvé	3 449	33 545	-30 096	138 643	1 082 517	-943 874
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	66 121	323 810	-257 689	1 340 832	5 545 062	-4 204 230
Ovoce ostatní čerstvé	187	1 627	-1 440	11 174	55 172	-43 998
Ovoce skořápkové	3 559	14 812	-11 253	446 724	1 305 241	-858 517
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	2 247	10 435	-8 188	163 289	587 235	-423 946
OVOCE CELKEM	201 465	539 987	-338 522	2 975 048	11 367 956	-8 392 908

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Dovoz zpracovaného ovoce do ČR zaznamenal v roce 2012 meziroční výrazný pokles o 17,3 % na objem 115,5 tis. t především z důvodu poklesu dovozu ovocných šťáv a konzervovaného ovoce. Naproti tomu **vývoz zpracovaného ovoce** v roce 2012 vzrostl o 16,0 % a dosáhl 43,0 tis. t. Výrazně vzrostl vývoz ovoce konzervovaného cukrem nebo alkoholem, džemů, zavařenin a rovněž ovocných šťáv.

Bilance zahraničního obchodu s ovocem zmrazeným, vařeným, prozatímně konzervovaným a konzervovaným též s cukrem nebo alkoholem v roce 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	3 538	10 523	-6 985	106 152	390 158	-284 006
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	119	954	-835	7 002	42 141	-35 139
Ovoce prozatímně konzervované	39	100	-61	895	5 785	-4 890
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	54	381	-327	5 010	28 555	-23 545
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	8 919	10 529	-1 610	342 512	452 668	-110 156
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	12 787	46 362	-33 575	545 135	1 655 542	-1 110 407
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	17 585	46 667	-29 082	479 961	1 094 321	-614 360
CELKEM	43 041	115 516	-72 475	1 486 667	3 669 170	-2 182 503

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Podrobnější přehled o exportu i importu ovoce čerstvého i zpracovaného je uveden v tabulkové příloze č. 1. Přehled o nejvýznamnějších zemích zahraničního obchodu ČR ovocem je uveden v příloze č. 2.

Zahraniční obchod ČR s jablky

V marketingovém roce 2012/13 bylo do ČR dovezeno 73,3 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční pokles téměř o 16 %. Nejvýznamnějším dodavatelem konzumních jablek bylo v této sezóně Polsko (27,8 tis. t), dále Slovensko (18,1 tis. t), Itálie (13,0 tis. t) a Německo (6,2 tis. t). Nejvíce moštových jablek pocházelo ze Slovenska (2,9 tis. t).

Vývoz moštových jablek z ČR meziročně vrostl více než trojnásobně na 103,8 tis. t. Jedná se o historicky nejvyšší množství vyvezených moštových jablek. Moštová jablka směřovala na trhy Německa (60,6 tis. t), Rakouska (39,3 tis. t), Maďarska (1,6 tis. t) a Španělska (1,1 tis. t). Vývoz konzumních jablek se meziročně rovněž zvýšil o 22 % na 13,0 tis. t a směřoval především na Slovensko (8,5 tis. t), do Itálie (2,5 tis. t) a Nizozemska (0,7 tis. t).

Přehled o zahraničním obchodu ČR s konzumními a moštovými jablky (t)

Kalendářní rok				Marketingový rok (tj. od 1. 7. – 30. 6. následujícího roku)			
		Konzumní jablka	Moštová jablka			Konzumní jablka	Moštová jablka
2006	DOVOZ	79 044	2 640	2006/07	DOVOZ	65 393	2 648
	VÝVOZ	20 552	58 389		VÝVOZ	10 222	57 828
2007	DOVOZ	69 221	1 721	2007/08	DOVOZ	74 016	1 746
	VÝVOZ	10 509	42 144		VÝVOZ	13 152	42 013
2008	DOVOZ	69 437	1 287	2008/09	DOVOZ	58 747	1 979
	VÝVOZ	12 105	50 285		VÝVOZ	8 162	57 051
2009	DOVOZ	62 147	715	2009/10	DOVOZ	74 435	26
	VÝVOZ	9 329	50 537		VÝVOZ	12 213	49 273
2010	DOVOZ	79 823	3 377	2010/11	DOVOZ	71 374	3 436
	VÝVOZ	13 458	43 494		VÝVOZ	12 137	38 549
2011	DOVOZ	74 134	170	2011/12	DOVOZ	87 133	572
	VÝVOZ	10 313	29 888		VÝVOZ	10 675	31 047
2012	DOVOZ	83 331	2 870	2012/13*	DOVOZ	73 349	2 906
	VÝVOZ	13 443	101 110		VÝVOZ	13 000	103 756

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

V rámci třetích zemí byla konzumní jablka do ČR dovážena zejména z Chile, Brazílie, Argentiny, Jihoafrické republiky, Nového Zélandu, Turecka a Izraele, menší objemy z Uruguaye, Haiti a Číny.

Bilance zahraničního obchodu ČR s ovocem

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržovala s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. Od roku 2011 se saldo zahraničního obchodu snižuje; v roce 2012 došlo meziročně k 20% poklesu salda z hlediska hmotnostního a 0,6% snížení z hlediska finančního.

K výraznějším ročním výkyvům dochází u bilance zahraničního obchodu ČR se zpracovanými výrobky z ovoce. V porovnání s rokem 2011 kleslo saldo v roce 2012 z hlediska hmotnostního o více jak 29 % a z hlediska finančního o 20 %.

Saldo zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tuny	-431 722	-364 709	-404 686	-399 685	-395 590	-453 958	-422 975	-338 522
Tisíc Kč	-8 055 675	-7 533 117	-7 071 772	-8 649 049	-7 920 050	-8 527 326	-8 440 077	-8 392 908

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Saldo zahraničního obchodu ČR zpracovaným ovocem

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tuny	-100 687	-95 871	-90 262	-97 699	-100 855	-115 775	-102 547	-72 475
Tisíc Kč	-1 444 012	-1 840 066	-1 831 725	-2 631 243	-2 271 552	-2 516 832	-2 738 587	-2 182 503

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

PŘEHLED O UŽITÍ OVOCE MÍRNÉHO PÁSMÁ V ČR

Bilance produkce a užití jablek v ČR v tis. t

Ukazatel	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13*
Domácí produkce	219,3	274,1	258,9	193,6	158,9	227,9 ¹⁾
z toho: produkční sady	113,1	156,7	145,0	103,3	79,1	117,9
Dovoz	75,8	60,7	74,5	74,8	87,7	76,3
Celková nabídka	295,1	334,8	333,4	268,4	246,6	304,2
Prodej do obchodní sítě včetně samozásobení	163,5	172,2	173,0	144,9	147,8	143,4
Nerealizovaná produkce	32,0	32,0	50,9	24,5	20,0	4,0
Nákup ke zpracování	44,4	65,4	48,0	48,3	37,1	40,0
Vývoz	55,2	65,2	61,5	50,7	41,7	116,8
Celková poptávka	295,1	334,8	333,4	268,4	246,6	304,2

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady, ¹⁾ sklizeň jablek upravena na základě bilance

Bilance produkce a užití meruněk v ČR v t

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Domácí produkce	9 002	13 989	6 352	8 116	5 089	9 200
z toho: produkční sady	2 651	4 209	1 031	2 440	904	3 759
Dovoz	3 823	5 340	4 718	4 348	6 761	6 200
Celková nabídka	12 825	19 329	11 070	12 464	11 850	15 400
Přímá spotřeba včetně ztrát	11 455	17 940	10 660	11 509	11 262	14 840
Nákup ke zpracování	1 094	1 082	139	773	299	300
Vývoz	276	307	271	182	289	260
Celková poptávka	12 825	19 329	11 070	12 464	11 850	15 400

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady

Bilance produkce a užití broskví (včetně nektarinek) v ČR v t

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Domácí produkce	11 924	12 705	8 080	8 348	6 506	7 000
z toho: produkční sady	3 883	3 038	1 717	1 839	1 465	1 664
Dovoz	26 350	32 985	35 075	35 476	31 334	33 500
Celková nabídka	38 274	45 690	43 155	43 824	37 517	40 500
Přímá spotřeba včetně ztrát	35 764	41 989	39 290	39 720	34 517	37 190
Nákup ke zpracování	437	203	150	340	200	210
Vývoz	2 073	3 498	3 715	3 764	3 123	3 100
Celková poptávka	38 274	45 690	43 155	43 824	37 840	40 500

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR

Poznámka: * odhady

PŘÍLOHY

Příloha č. I - Zahraniční obchod ČR s čerstvým a zpracovaným ovocem

Ovoce mírného pásma, čerstvé - rok 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Jablka stolní (konzumní)	13 433	83 331	-69 888	187 101	1 092 634	-905 533
Jablka moštová (průmyslová)	101 110	2 870	+98 240	420 403	9 634	-410 769
Hrušky stolní (konzumní)	1 907	10 376	-8 469	36 815	193 741	-156 926
Hrušky moštové (průmyslové)	144	1 181	-1 037	929	25 933	-25 004
Kdoule	-	0,4	-0,4	17	20	-3
OVOCE JÁDROVÉ	116 604	97 758	+18 846	645 266	1 321 962	-676 696
Třešně	1 360	261	+1 099	52 828	12 783	+40 045
Višně	1 586	136	-1 450	38 986	3 203	+35 783
Meruňky	289	6 761	-6 472	9 809	165 642	-155 833
Broskve	1 345	12 417	-11 072	30 772	263 538	-232 766
Nektarinky	1 778	18 917	-17 139	42 619	388 405	-345 786
Švestky, slívy	832	8 519	-7 687	15 100	98 031	-82 931
Trnky	-	16	-16	-	278	-278
OVOCE PECKOVÉ	7 189	47 028	-39 839	190 115	931 881	-741 766
Jahody	216	10 577	-10 361	13 963	472 954	-458 991
Maliny	4	130	-126	1 328	24 634	-23 306
Moruše, ostružiny, ap.	1	20	-19	459	5 445	-4 986
Rybíz černý	425	1	+424	7 319	82	+7 237
Rybíz červený	1 447	7	+1 440	13 775	1 191	+12 584
Rybíz bílý, angrešt	-	1	-1	-	110	-110
Brusinky	12	28	-16	1 237	3 046	-1 809
Borůvky	3	205	-202	924	31 239	-30 315
Ostatní druhy Vaccinium	-	2	-2	-	183	-183
OVOCE BOBULOVÉ	2 109	10 972	-8 863	39 005	538 886	-499 881
CELKEM (bez hroznů)	125 902	155 758	-29 856	874 386	2 792 729	-1 918 343
Hrozný stolní	3 449	33 545	-30 096	138 643	1 082 517	-943 874
CELKEM (včetně hroznů)	129 351	189 303	-59 952	1 013 029	3 875 246	-2 862 217

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené - rok 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Banány a plantejny, čerstvé	32 872	129 689	-96 817	681 308	2 277 738	-1 596 430
Banány a plantejny, sušené	58	1 272	-1 214	2 259	30 719	-28 460
Datle, čerstvé i sušené	91	687	-596	4 440	28 188	-23 748
Fíky, čerstvé i sušené	9	931	-922	2 014	52 933	-50 919
Ananas čerstvý i sušený	822	11 433	-10 611	21 816	254 892	-233 076
Avokádo, čerstvé i sušené	46	828	-782	3 591	39 014	-35 423
Kvajava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	149	1 872	-1 723	10 988	55 984	-44 996
Pomeranče, čerstvé i sušené	9 436	56 982	-47 546	145 587	742 589	-597 002
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	11 516	62 018	-50 502	207 326	952 592	-745 266
Citrony a limety, čerstvé i sušené	5 705	32 718	-27 013	134 182	620 622	-486 440
Grapefruity, čerstvé i sušené	3 065	12 881	-9 816	68 994	225 707	-156 713
Ostatní citrusové ovoce	97	1 130	-1 033	4 140	28 516	-24 376
Duriany	-	10	-10	2	430	*428
Papaje čerstvé	19	167	-148	1 535	7 502	-5 967
Kiwi čerstvé	2 128	10 057	-7 929	41 817	176 918	-135 101
Tamarindy, liči, jackfruity, duriany sapoty, karambola, apod., čerstvé	59	1 133	-1 074	7 180	50 717	-43 537
CELKEM, čerstvé i sušené	66 121	323 810	-257 689	1 340 832	5 545 062	-4 204 230
Ostatní ovoce m.p., tropické a subtropické	187	1 627	-1 440	11 174	55 172	-43 998

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce skořápkové - rok 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	Saldo
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	3 559	14 812	-11 253	446 724	1 305 241	-858 517
Z toho:						
Ořechy kokosové-dehydr.dřeň	708	2 747	-2 039	35 801	98 959	-63 158
Ořechy kokosové, čerstvé i loupané	40	374	-334	698	7 757	-7 059
Mandle, loupané i neloupané	881	4 042	-3 161	123 675	470 344	-346 669
Oříšky lískové, loupané i neloupané	882	2 460	-1 578	139 023	279 122	-140 099
Ořechy vlašské, loupané i neloupané	105	642	-537	13 864	90 659	-76 795
Arašidy, loupané i neloupané	221	2 781	-2 560	9 904	111 589	-101 685
Kaštany jedlé, čerstvé i sušené	74	247	-173	4 815	11 248	-6 433
Pistácie, čerstvé i sušené	596	620	+140	100 455	82 989	+23 500

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce sušené - rok 2012

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
OVOCE SUŠENÉ CELKEM	2 247	10 435	-8 188	163 289	587 235	-423 946
Z toho:						
Jablka sušená	355	557	-202	24 903	36 774	+11 871
Meruňky sušené	201	846	-645	15 119	44 704	-29 585
Švestky sušené	449	2 017	-1 568	24 901	75 421	-50 520
Směsi ořechů	177	282	-105	29 366	43 141	-13 775
Směsi sušeného ovoce ostatního	3	115	-112	560	16 541	-15 981
Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	79	50	+29	4 015	3 427	+588
Hrozny sušené	798	5 249	-4 451	39 878	243 277	-203 399

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání - rok 2012
 (skupina cel. sazebníku 0811)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené						
Jahody	381	2 982	-2 601	14 467	100 802	-86 335
Maliny	177	1 461	-1 284	6 265	54 433	-48 168
Rybíz černý	37	115	-78	1 512	4 604	-3 092
Rybíz červený	487	80	+407	7 826	2 204	+5 622
Rybíz bílý, angrešt	33	111	-78	1 092	5 652	-4 560
Višně	968	788	+180	22 670	35 451	-12 781
Třešně	47	67	-20	1 399	2 733	-1 334
Ostružiny, moruše apod.	174	256	-82	7 616	7 921	-305
Borůvky	377	1 282	-905	25 818	101 169	-75 351
Ovoce ostatní, ořechy	858	3 379	-2 521	17 486	75 188	-57 702
CELKEM	3 538	10 523	-6 985	106 152	390 158	-284 006
Ovoce slazené, zmrazené i vařené						
Jahody	83	109	-26	4 655	4 843	-188
Maliny, ostružiny, rybíz	32	140	-108	1 958	6 904	-4 946
Ovoce ostatní	4	705	-701	489	30 394	-29 905
CELKEM	119	954	-835	7 002	42 141	-35 139
Ovoce prozatímně konzervované (skupina cel. sazebníku 0812)						
Třešně a višně	-	20	-20	4	735	-731
Meruňky	-	3	-3	-	272	-272
Ovoce ostatní	39	77	-38	891	4 778	-3 887
CELKEM	39	100	-61	895	5 785	-4 890

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) - rok 2012
(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Třešně	5	41	-36	834	3 486	-2 652
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	16	21	-5	1 204	1 426	-222
Ostatní	25	239	-214	2 745	19 079	-16 334
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	5	7	-2	69	457	-388
Ostatní	3	74	-71	158	4 106	-3 948
CELKEM	54	381	-327	5 010	28 555	-23 545

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaky ap., též s cukrem - rok 2012
(skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	8 919	10 529	-1 610	342 512	452 668	-110 156
Z toho:						
přípravky homogenizované-džemy apod. ovocné, ořechové, cukr nad 13% (dětské přesnídávky)	1 575	538	+1 037	63 848	25 464	+38 384
přípravky homogenizované-džemy apod. ostatní, cukr do 13%, netropické ovoce	212	1 139	-927	13 184	53 434	-40 250
zavařeniny apod. z citrusového ovoce	47	217	-170	3 331	13 925	-10 594
zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 % - z jahod	949	1 627	-678	35 022	76 138	-41 116
- z malin	255	176	+79	7 977	9 089	-1 112
- z třešní	89	265	-176	3 764	13 075	-9 311
- protlaky (pyré) a pasta ze švestek	13	769	-756	540	22 518	-21 978
- ostatní džemy, cukr nad 30 %	5 122	2 551	+2 571	191 399	130 280	+61 119

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem - rok 2012
(skupina cel. sazebníku 2008)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	12 787	46 362	-33 575	545 135	1 655 542	-1 110 407
Z toho:						
ořechy konzerv. i slazené	2 702	9 685	983	213 413	712 831	-499 418
citrusové plody	483	3 307	-2 824	18 224	111 089	-92 865
ananas	2 729	6 190	-3 461	66 579	147 735	-81 156
meruňky	450	2 711	-2 261	13 021	68 527	-55 506
broskve	607	8 036	-7 429	14 550	179 381	-164 831
třešně, višně	570	1 336	-766	23 240	55 801	-32 561
hrušky	236	2 841	-2 605	7 225	63 753	-56 528
jahody	1 789	6 856	-5 067	66 591	241 110	-174 519
Z toho: kompoty						
- meruňkové	88	171	-83	2 538	4 701	-2 163
- broskvové	178	1 250	-1 072	4 555	36 271	-31 716
- třešňové	200	489	-289	8 820	22 254	-13 434
- jahodové	459	3 322	-2 863	16 060	105 950	-89 890
- švestkové	69	203	-134	1 754	4 943	-3 189
- ostatní (angreštové..)	298	767	-469	17 431	34 211	-16 780

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem - rok 2012
(skupina cel. sazebníku 2009)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	17 585	46 667	-29 082	479 961	1 094 321	-614 360
Z toho: pomerančová šťáva	5 595	17 593	-11 998	105 146	395 562	-290 416
z toho: pomerančový džus	1 978	5 362	-3 384	43 508	163 844	-120 336
grapefruitová šťáva	262	2 001	-1 739	4 218	37 689	-33 471
šťáva z ost. citrusového ovoce	39	1 904	-1 865	2 081	50 986	-48 905
z toho: citrónová šťáva	22	276	-254	1 187	9 970	-8 783
ananasová šťáva	519	2 991	-2 472	11 545	48 326	-36 781
hroznová šťáva	508	3 063	-2 555	21 373	85 737	-64 364
třešňová šťáva	1 028	3 108	-2 080	37 922	91 547	-53 625
jablečná šťáva	8 250	12 532	-4 282	257 177	225 452	+31 725
z toho: bez cukru	2 706	7 126	-4 420	71 213	86 419	-15 206
s cukrem	66	3 439	-3 373	1 582	45 183	-43 601
koncentrát	5 478	1 967	+3 511	184 444	93 849	+90 595
šťáva z černého rybízu	10	586	-576	2 353	47 977	-45 624
brusinková šťáva	65	269	-204	5 865	24 824	-18 959
z toho: bez cukru	58	194	-136	5 319	16 072	-10 753
směsi šťáv:						
- jablečná a hrušková	357	38	+319	12 829	1 922	+10 907
- z citrusových plodů a ananasu	-	219	-219	11	3 408	-3 397
- z tropického ovoce	15	889	-874	232	10 269	-10 037

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Příloha č. 2 - Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem

Země s největším objemem dovozu čerstvého ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2010	Země	Dovoz v tunách 2011	Země	Dovoz v tunách 2012	Země
Jablka konzumní	32 426*	Itálie	26 548*	Itálie	27 851*	Polsko
	14 564*	Slovensko	20 840*	Polsko	18 130*	Slovensko
	6 417*	Německo	11 856*	Slovensko	13 022*	Itálie
Jablka moštová	1 983*	Makedonie	323*	Slovensko	2 891*	Slovensko
Hrušky stolní	2 641	Belgie	3 641	Belgie	3 444	Nizozemsko
	1 792	JAR	3 205	Nizozemsko	2 296	Itálie
Třešně	66	Německo	146	Slovensko	90	Slovensko
	28	Španělsko	97	Itálie	72	Španělsko
Višně	29	Maďarsko	21	Polsko	75	Srbsko
Meruňky	1 747	Itálie	1 142	Itálie	2 344	Itálie
	882	Francie	981	Francie	1 443	Řecko
	737	Řecko	801	Řecko	1 231	Francie
Broskve, nektarinky	17 599	Itálie	19 350	Itálie	16 982	Itálie
	10 943	Španělsko	12 152	Španělsko	9 026	Španělsko
	3 159	Německo	3 107	Německo	3 139	Německo
Švestky	2 413	Maďarsko	1 529	Maďarsko	1 554	Maďarsko
	2 208	Rumunsko	1 361	Srbsko	1 414	Makedonie
Jahody	3 578	Španělsko	4 899	Španělsko	6 312	Španělsko
	1 887	Německo	1 516	Německo	2 384	Německo
	617	Belgie	776	Belgie	904	Belgie
Maliny	68	Polsko	56	Polsko	36	Španělsko
Rybíz černý	0,1	Francie	-	-	-	-
Rybíz červený	2	Nizozemsko	3	Nizozemsko	2	Nizozemsko
Hrozny stolní	21 751	Itálie	22 652	Itálie	17 404	Itálie
	4 221	Německo	3 953	Německo	3 380	Německo
	3 860	Chile	2 921	JAR	3 073	Nizozemsko

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * - u jablek se jedná o marketingový rok 2010/11, 2011/2012 a 2012/13

Země s největším objemem dovozu čerstvého tropického ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2010	Země	Dovoz v tunách 2011	Země	Dovoz v tunách 2012	Země
Banány	55 769	Francie	31 180	Kolumbie	33 527	Ekvádor
	30 334	Kolumbie	28 444	Francie	22 102	Kolumbie
	19 420	Ekvádor	25 932	Ekvádor	18 517	Francie
Ananas	6 282	Kostarika	1 009	Pobřeží slono- viny	6 690	Kostarika
	1 160	Pobřeží slono- viny	5 962	Kostarika	843	Čína
Pomeranče	25 847	Španělsko	28 769	Španělsko	30 105	Španělsko
	20 918	Řecko	19 133	Řecko	14 036	Řecko
	5 443	JAR	4 907	Německo	4 111	Německo

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2010	Země	Dovoz v tunách 2011	Země	Dovoz v tunách 2012	Země
Mandarinky	32 478	Španělsko	41 533	Španělsko	46 999	Španělsko
	4 033	Německo	4 688	Německo	4 413	Německo
	3 939	Chorvatsko	3 421	Turecko	2 508	Itálie
Citrony	12 437	Turecko	14 617	Turecko	13 490	Španělsko
	7 806	Španělsko	9 020	Španělsko	9 097	Turecko
	2 294	Německo	2 410	Německo	2 528	Argentina
Grapefruity	3 892	Čína	5 248	Turecko	5 266	Turecko
	3 729	Turecko	2 591	Čína	2 463	Čína
Kiwi	8 902	Německo	4 610	Itálie	4 947	Itálie
	5 908	Itálie	3 488	Německo	2 437	Řecko
	1 318	Řecko	1 029	Řecko	1 585	Německo

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Hlavní směry vývozu čerstvého ovoce mírného pásma z ČR

Druh ovoce	Dovoz v tu- nách 2010	Země	Dovoz v tu- nách 2011	Země	Dovoz v tu- nách 2012	Země
Jablka konzumní	9 590*	Slovensko	9 071*	Slovensko	60 571*	Německo
	1 718*	Itálie	1 010*	Rusko	39 263*	Rakousko
Jablka moštová	23 328*	Německo	15 915*	Německo	8 458*	Slovensko
	10 961*	Rakousko	12 509*	Rakousko	2 543*	Itálie
Hrušky stolní	1 371	Slovensko	1 458	Slovensko	1 317	Slovensko
	266	Rusko	116	Polsko	270	Polsko
Třešně	600	Belgie	454	Německo	720	Belgie
	274	Nizozemsko	1 273	Belgie	358	Německo
Višně	2 077	Německo	3 364	Německo	1 480	Německo
	59	Polsko	263	Belgie	65	Belgie
Meruňky	243	Slovensko	172	Slovensko	269	Slovensko
	18	Maďarsko	9	Německo	13	Itálie
Broskve, nektarinky	2 898	Slovensko	3 684	Slovensko	2 917	Slovensko
	733	Maďarsko	41	Španělsko	156	Španělsko
Švestky	490	Slovensko	391	Slovensko	309	Polsko
	249	Polsko	29	Estonsko	284	Slovensko
Jahody	280	Slovensko	198	Slovensko	202	Slovensko
	35	Polsko	5	Polsko	7	Polsko
	25	Itálie	5	Maďarsko	4	Německo
Rybíz černý	75	Německo	1	Slovensko	237	Německo
	36	Maďarsko			100	Itálie
Rybíz červený	0,5	Slovensko	14	Nizozemsko	1 023	Německo
	-	-	2	Slovensko	209	Nizozemsko
Rybíz bílý, angrešt	0,3	Slovensko	-	-	-	-

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * - u jablek se jedná o marketingový rok 2010/11, 2011/12 a 2012/13

Příloha č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč)

OVOČNÝ DRUH	Produkční sady					Neintenzivní sady					Produkce celkem				
	2009	2010	2011	2012	12/11 v %	2009	2010	2011	2012	12/11 v %	2009	2010	2011	2012	12/11 v %
Jablka	598,6	679,7	523,7	740,0	+41,3	147,3	181,6	173,0	170,5	-1,4	745,9	861,3	696,7	910,5	+30,7
Hrušky	46,7	33,2	24,4	50,2	+105,7	16,6	17,2	18,0	16,8	-6,7	63,3	50,4	42,4	67,0	+58,0
Třešně	56,2	49,3	43,8	39,4	-10,0	41,8	31,2	40,0	35,0	-12,5	98,0	80,5	83,8	74,4	-11,2
Višně	24,3	30,7	82,3	79,4	-3,5	4,6	5,3	11,0	8,0	-27,3	28,9	36,0	93,3	87,4	-6,3
Meruňky	72,7	22,1	41,8	22,1	-47,1	102,0	50,4	55,2	41,2	-25,4	174,7	72,5	97,0	63,3	-34,7
Broskve	33,3	19,6	22,0	19,4	-11,8	63,0	40,0	40,0	32,0	-20,0	96,3	59,6	62,0	51,4	17,1
Slivoně	45,4	38,6	41,9	36,2	-13,6	80,0	58,0	64,0	74,0	+15,6	125,4	96,6	105,9	110,2	+4,0
Angrešt	0	0	0	0	0	9,8	8,2	10,3	10,2	-1,0	9,8	8,2	10,3	10,2	-1,0
Rybíz červený	7,2	4,0	8,2	9,5	+15,8	16,3	14,3	14,3	18,3	+28,0	23,5	18,3	22,5	27,8	+23,4
Rybíz černý	7,1	8,3	2,9	9,9	+241,4	9,9	9,9	9,9	11,7	+18,2	17,0	18,2	12,8	21,6	+68,8
Maliny	1,6	0,8	1,0	1,4	+40,0	6,0	6,0	6,3	8,6	+36,5	7,6	6,8	7,3	10,0	+37,0
Jahody	69,9	80,7	54,0	54,0	-	112,0	88,0	105,8	80,0	-24,4	181,9	168,7	159,8	134,0	-16,1
Ořešák vlašský	0	0	0	0	0	70,0	60,0	48,0	56,4	+17,5	70,0	60,0	48,0	56,4	+17,5
CELKEM	963,0	967,0	846,0	1 061,5	+25,5	679,3	570,1	595,8	562,7	-5,6	1 642,3	1 537,1	1 441,8	1 624,2	+12,7

Pramen: OU ČR na základě vlastního šetření sklizně ovoce

Příloha č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR

Poznámka: Ocenění ovoce ke zpracování a k samozásobení bylo stanoveno na základě cen výkupu ovoce a odhadem s přihlédnutím k cenám zemědělských výrobců, spotřebitelským cenám a také k horší kvalitě ovoce z těchto výsadeb, alejí a zahrad.

Do samozásobení patří ovoce spotřebované jak v čerstvém stavu, tak zpracované pěstitelem i drobný prodej ovoce (u silnic apod.) jako přebytek ze zahrad.

Struktura celkové sklizně ovoce v produkčních sadech v ČR v roce 2012 (t)

Jablka	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	117 897	Hrušky	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	5 774
Víšně	Produkce z toho: pro zpracování neuplatněno	4 340	Třešně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování – kompoty neuplatněno	1 323
Meruňky	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	904	Broskve	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	1 465
Slivoně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	3 950	Angrešt	Produkce z toho: pro zpracování	0
Rybíz červený	Produkce z toho: pro zpracování neuplatněno	1 843	Rybíz černý	Produkce z toho: pro zpracování	681
Maliny	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	28	Jahody	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	1 200
		-			-

Pramen: OU ČR dle vlastního šetření

Struktura celkové sklizně ovoce v extenzivních sadech v ČR v roce 2012 (t)

Jablka	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	83 589	Hrušky	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	9 914
		65 000			1 500
		15 000			3 000
		3 589			5 414
Višně	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	1 745	Třešně	Produkce z toho: pro zpracování - lisovny samozásobení neuplatněno	8 703
		100			-
		700			3 500
		945			5 203
Meruňky	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	4 185	Broskve	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	5 041
		200			4 000
		3 300			1 041
		685			
Slivoně	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	21 299	Angrešt	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	2 626
		1 000			26
		14 000			1 000
		6 299			1 600
Rybíz červený	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	8 955	Rybíz černý	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	3 994
		100			63
		4 500			1 400
		4 355			1 850
Maliny	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	422	Jahody	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	5 990
		342			5 000
		80			990
Ořešák vlašský	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	5 298			
		4 700			
		598			

Pramen: OUČR dle vlastního šetření

